

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок 4, 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції і Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 223-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Лівон.
Прага „Діло“.
Рукописи не зворотимо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячна (з книжкою) 3.00 зол.
Чвертьрічна 15.00 „
Піврічна 30.00 „
Річна 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 6-И „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Національні війська здобули відтинок Мулетон

ПІД ТЕРУЕЛЕМ.

Головна квартира національних військ подає: На фронті Теруелю наші війська поправили свою першу лінію, займаючи ряд ворожих окопів. Червоні втратили 7 літаків та потерпіли чималі втрати в людях. Офіційний комунікат червоних признає, що вчорашні бої на теруельському відтинку були дуже важкі. Національні війська при підтримці танків і літаків кілька разів атакували узгір'я Сакса і при цьому потерпіли чималі втрати. Коло 18. години здобули вони відтинок Мулетон. Національну кінноту, яка намагалася вдертись до заміля червоних, розігнали і відбили.

Вчора дійшло в околицях Теруелю до двох великих повітряних боїв. У першому червоні зістрілили 2 мисливські літаки та 1 бомбовий, у другому — 7. По обох боках брало в цих боях понад 100 літаків.

ЖЕРТВИ БОМБАРДУВАННЯ ВАЛЕНСІ.

У вчорашньому бомбардуванні Валенсії 3 особи згинули, 18 ранено; 4 великі будинки зовсім знищено.

Бомбардування переволо 6 національних літаків.

Координація сухопутної, морської та летунської оборони Франції.

На вчорашньому засіданні французької ради міністрів усталишено компетенції французького міністерства національної оборони; їх оголошено в урядовому деннику як декрети.

Щоби скоординувати підготовку оборони держави, це міністерство матиме право контролювати діяльність міністерств війни, моринарних справ. Кожен з тих трьох міністрів рішення в межах свого resortу, але його постанови буде затверджувати окремий комітет під проводом міні. Давіде.

Ген. Гамелен буде шефом штабу міністерства національної оборони.

ПРОГРАМА ШОТАНОВОГО УРЯДУ.

На вчорашньому засіданні ухвалили французький уряд м. ін. програмову заяву, що її Шотан викладає на міністерському (п'ятниця) засіданні парламенту. Вона мабуть ствердить, що головним завданням уряду є: 1) оборона фран-

ка і престижу держави; 2) консолідація національної оборони; 3) та сама лінія внутрішньої політики: мирна співпраця між капіталом і працею.

У парламентарних колах помітне успокоєння; новому урядові Шотана ворожать тепер довше існування, як у перших хвилинах.

ФРАНЦУСЬКА ВАЛЮТА ПАДЕ.

Вчора пополудні й вчором французький франк спав. При заміні за одного фунта стерлінгів платили 148.59 до 148.71 франків, вчором — 151.65 до 152 фр. Причини тої події такі: короткі засідання ради міністрів припинено на 1 годину і це спричинило поголоски, що фінансове положення Франції дуже погане; крім того появилася вістка, що Німеччина приготувалася до гострого виступу проти Чехословаччини або до якоїсь іншої несподіванки

За страждання батьків.

НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ МАЙНА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Львів, 21. січня 1938.

До сойму щойно внесли коротенький законопроект, який може стати для Православної Церкви найважчим ударом з усіх дотеперішніх ударів. Цей історичний законопроект звучить ось так:

„У гіпотетичних книжках може бути виявлена власність земських нерухоможостей, положених на просторі воевідств: люблинського, білостоцького, виденського, новгородського, поліського і волинського, які колись тварили власність правних осіб Католицької Церкви (в ориг.: Костела — прим. Ред.) уніятського обряду і були забрані від Католицької Церкви (в ориг.: Костела) Росією, а з хвилиною повстання польської держави перейшли у посідання держави або під державну управу.“

Отже справа представляється так, начебто нині відбувався акт виміру історичної справедливості: що колись забрала Католицькій Церкві (Костелові) Росія, то нині звертає її Польща. А тому, що всі теперішні православні церкви колись були греко-католицькі, то Православній Церкві з її дотеперішнього майна не лишається нічого. Православна Церква втрачає титул власності, який переходить на Католицьку Церкву (Костел). Львівчани, другий уступ 1-ої статті говорять, що закон не охоплює тих церковних земель, що їх нині мають вже у своєму посіданні або ужиткуванні правні особи Католицької Церкви (Костела). Далі, друга стаття законопроекту передбачує, що права Католицької Церкви (Костела) до земель б. уніятських церков має забезпечити окрема умова, що її заключить Апостольська Столиця та польська держава. Ось і весь закон, бо 3-а й 4-а статті — формально-кінцеві постанови. Тим же робом багатомовний зміст кільканадцяти рядків законопроекту зводиться до того, що держава у практиці просто не признає за Православною Церквою ніяких прав власності — ні історичних ні юридичних.

Щодо історії, то законопроект з минулого вихоплює один довільний момент і на ньому базує всі права Католицької Церкви (Костела), при чому ті права окреслює так, що все те, що хочби на хвилину належало колись до католиків, має за ними лишитись назавжди. Законопроект не приймає під увагу всього історичного процесу, що відбувся на українських чи білоруських землях у Польщі. Адже первісно існували тут православні церкви, яким і польські королі і польські сойми надавали були грамоти „на вічне користування“ церковною землею. Денеде збереглись по церквах ці історичні акти. Згодом прийшла Унія і православні вірні добровільно чи після боротьби перейшли — разом із своїми святинями — на Унію. Пізніше знову вернули до православ'я: у 1830. р. литовський митрополит Семашко добровільно прийняв православ'я, а на Холмщині і Підляшші Унію скасували у 1875. р., при чому явного насильства зазнала людність на Підляшші. До речі, це насильство мало такий наслідок, що після 1905. р., коли оголосили свободу совісті, 200 тисяч колишніх православних українців перейшло на латинство та разом з вірою змінило і свою національність. Отже російські репресії проти греко-католиків на Підляшші на ділі вишляди тільки на добро польському національному станові посідання. Факт релігійного переслідування у минулому має створити немов правно-моральну базу для цілого законопроекту. Гаразд, але у такому разі якотій треба устійнити, хто саме

Положення на китайсько-японських фронтах у китайському наєвітленні.

Китайська агенція „Сентрал Нюз“ подає: Остершок ваги військових операцій пересунувся тепер на південь від залізничної лінії Тієнцзінь-Пекін, де йдуть запалі бої на південь від залізничного вузла Пенну. Японці приступили там до офанси, мабуть, щоби злучитися з іншою японською групою, що оперує на північ від тої залізничної лінії.

На північному відтинку Тієнцзінь японці знову здобули місто Тейнін; китайці приготувалися там до протиступу.

На шантунському фронті потерпіли японці дуже важкі втрати.

На шангайському фронті коло Путуну китайські змоторизовані частини розвинули живу

активність. Як виходило би з вісток — ще не потверджених — китайці заняли Пенсіе, на південь від Шангаю.

На острові Гайнані японські морські стрільці намагалися зробити десант, але їм не повелось.

КИТАЙ ЗАМОВИВ 200 ПОВЗІВ У СССР?

Як говорять у Москві, емісар китайського уряду Сунеро перевів низку нарад з представниками совітського збройного промислу та заключив з урядом СССР договір про доставку 200 совітських повзів, що їх має Китай дістати по кінець березня ц. р.

Кровавий бій серед пустині.

На ті неспорозуміння між шейками двох бедуїнських племен на пограниччі Іраку й Нежду дійшло до битви, що тривала цілий день і цілу ніч згинуло в ній 62-ох бедуїнів. Залога най-

ближчої військової станції намагалася припинити битву, та її розвирли. Щойно більший військовий відділ, який приїхав на 40 самоходах, привернув лад.

Гострий протифранцузький випадок голови московського уряду.

Совітський прем'єр Молотов у промові на тему діяльності іспрому закордонних справ гостро заатакував Францію, яка толерує на своїй території російські протибольшевські організації та навіть захищує їх; це — мовляв — не тільки з ганьбою-совітським пактом

Мін. Дельбос прийняв совітського амбасадора — мабуть, щоб звернути йому увагу на нетактовний виступ совітського прем'єра.

Йорданська шедрівка має бути доходом для Рівної Школи. Львів, Синітська 46.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корго: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Лейон.
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Національні війська здобули відтинок Мулетон

ПІД ТЕРУЕЛЕМ.

Головна квартира національних військ подає: На фронті Теруеля наші війська поправили моря свої перші лінії, займаючи ряд ворожих окопів. Червоні втратили 7 літаків та потерпіли чималі втрати в людях.

Офіційний комунікат червоних признає, що вчорашні бої на теруельському відтинку були дуже важкі. Національні війська при підтримці нових і літаків кілька разів атакували узгір'я Селеза і при цьому потерпіли чималі втрати. Коло 18. години здобули вони відтинок Мулетон. Національну кінноту, яка намагалася вдертись на запліччя червоних, розігнали і відбили.

Вчора дійшло в околицях Теруеля до двох великих повітряних боїв. У першому червоні зістрілили 2 мисливські літаки та 1 бомбовий, у другому — 7. По обох боках брали в цих боях понад 100 літаків.

ЖЕРТВИ БОМБАРДУВАННЯ ВАЛЕНСІ.

У вчорашньому бомбардуванні Валенсії 3 особи згинули, 18 ранено; 4 великі будинки зовсім знищено.

Бомбардування перервало 6 національних літаків.

Координація сухопутної, морської та летунської оборони Франції.

На вчорашньому засіданні французької ради міністрів устійнено компетенції французького міністерства національної оборони; їх оголошено в урядовому деннику як декрети.

Щоби скоординувати підготовку оборони держави, це міністерство матиме право контролювати діяльність міністерств війни, морської та летунства. Кожен з тих трьох міністрів рішатиме в межах свого ресорту, але його постанови буде затверджувати окремий комітет під проводом мін. Даладіє.

Ген. Гамелен буде шефом штабу міністерства народної оборони.

ПРОГРАМА ШОТАНОВОГО УРЯДУ.

На вчорашньому засіданні ухвалив французький уряд м. ін. програмову заяву, що П. Шотан виступить на нинішньому (п'ятниця) засіданні парламенту. Вона мабуть ствердить, що головним завданням уряду є: 1) оборона фран-

ка і престижу держави; 2) консолідація національної оборони; 3) та сама лінія внутрішньої політики: мирна співпраця між капіталом і працею.

У парламентарних колах помітне успокоєння; новому урядові Шотана ворожать тепер довше існування, як у перших хвиликах.

ФРАНЦУСЬКА ВАЛЮТА ПАДЕ.

Вчора пополудні й ввечері французький франк спав. При заміні за одного фунта стерлінгів платили 148.59 до 148.71 франків, ввечері — 151.65 до 152 фр. Причини тої події такі: короткі засідання ради міністрів припинено на 1 годину і це спричинило поголоски, що фінансові положення Франції дуже погані; крім того появилася вістка, що Німеччина приготується до гострого виступу проти Чехословаччини або до якоїсь іншої несподіванки

Положення на китайсько-японських фронтах у китайському наєвітленні.

Китайська агенція „Сентрал Нюз“ подає: Остердох ваги військових операцій пересунувся тепер на південь від залізничної лінії Тієнцзин—Пукон, де йдуть завзяті бої на південь від залізничного вузла Пеншю. Японці приступили там до офенсиви, мабуть, щоби залучитися з іншою японською групою, що оперує на північ від тої залізничної лінії.

На північному відтинку Тієнцзину японці нову здобули місто Токіан; китайці приготувалися там до протинаступу.

На шантунському фронті потерпіли японці дуже поважні втрати.

На шангайському фронті коло Путуну китайські змоторизовані частини розвинули живу

активність. Як виходило би з вісток — ще не potwierджених — китайці заняли Пенсіе, на південь від Шангаю.

На острові Гайнані японські морські стрільці намагалися зробити десант, але їм не повелосся.

КИТАЙ ЗАМОВИВ 200 ПОВЗІВ У СССР?

Як говорять у Москві, емісар китайського уряду Сунеро перевіз низку нарад з представниками совітського збройного промислу та заключив з урядом СССР договір про доставку 200 совітських повзів, що їх має Китай дістати по кінець березня ц. р.

Кровавий бій серед пустині.

На ті непорозуміння між шейхами двох безлітських племен на пограниччі Іраку й Нежду дійшло до битви, що тривала цілий день і шлуки; згинуло з ній 62.0х бездунів. Залога най-

ближчої військової станції намагалася припинити битву, та її розбійли. Щойно більший військовий відділ, який приїхав на 40 самоходах, привернув лад.

Гострий протифранцузький випадок голови московського уряду.

Совітський прем'єр Молотов у промові на тему діяльності французького закордонних справ гостро заохочував Францію, яка толерує на своїй території російські протибольшевицькі органи, щоб та навіть захоплює їх; це — мовляв — не гмється з фінансо-совітським панством.

Мін. Дельбос прийняв совітського амбасадора — мабуть, щоб звернути йому увагу на негнатовний виступ совітського прем'єра.

Йорданська шедрівка має бути доходом для Ріаної Школи. Львів. Синетельська 46.

За страждання батьків.

НЕБЕЗПЕКА ДЛЯ МАЙНА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ.

Львів, 21. січня 1938.

До сойму щойно внесли коротенький законопроект, який може стати для Православної Церкви найважчим ударом з усіх дотеперішніх ударів. Цей історичний законопроект звучить ось так:

„У гіпотетичних книжках може бути виявлена власність земських нерухоможностей, положених на просторі воєводства: люблінського, білостоцького, виленського, новогродського, поліського і волинського, які колись творили власність правних осіб Католицької Церкви (в ориг.: Костела — прим. Ред.) уніятського обряду і були забрані від Католицької Церкви (в ориг.: Костела) Росією, а з хвилиною повстання польської держави перейшли у посідання держави або під державну управу.“

Отже справа представляється так, начебт нині відбувався акт виміру історичної справедливості: що колись забрала Католицькій Церкві (Костелові) Росія, то нині звертає її Польща. А тому, що всі теперішні православні церкви колись були греко-католицькі, то Православній Церкві з її дотеперішнього майна не лишається нічого. Православна Церква траїтитул власності, який переходить на Католицьку Церкву (Костел). Логічно, другий уступ 1-ої статті говорить, що закон не охоплює тих церковних земель, що їх нині мають вже у своєму посіданні або ужиткуванні правні особи Католицької Церкви (Костела). Далі, друга стаття законопроекту передбачує, що права Католицької Церкви (Костела) до земель б. уніятських церков має забезпечити окрема умова, що її заключить Апостольська Столиця та польська держава. Ось і весь закон, бо 3-я й 4-а стаття — формально-кінцеві постанови. Тим робом багатомовний зміст кільканадцяти рядків законопроекту зводиться до того, що держава у практиці просто не признає за Православною Церквою ніяких прав власності — ні історичних ні юридичних.

Щодо історії, то законопроект з минулого вихоплює один довільний момент і на ньому базує всі права Католицької Церкви (Костела), при чому ті права окреслює так, що все те, що хочби на хвилину належало колись до католиків, має за ними лишитися назавжди. Законопроект не приймає під увагу всього історичного процесу, що відбувся на українських чи білоруських землях у Польщі. Адже період існування тут православної церкви, яким і польські королі і польські сойми надавали були грамоти „на вічне користування“ церковною землею. Денеде збереглися по церквах ці історичні акти. Згодом прийшла Унія і православні вірні добровільно чи після боротьби перейшли — разом із своїми селянами — на Унію. Пізніше знову вернулись до православ'я: у 1830. р. литовський митрополит Семашко добровільно прийняв православ'я, а на Холмщині і Підляшші Унію скасували у 1875. р., при чому явного насильства зазнала людина на Підляшші. До речі, це насильство мало такий наслідок, що після 1905. р., коли оголосили свободу совісті, 200 тисяч колишніх православних українців перейшло на латинство та разом з вірою змінило і свою національність. Отже російські репресії проти греко-католиків на Підляшші на ділі вийшли тільки на добро тольському національному станові посідання. Факт релігійного переслідування у минулому має створити немов правдо-моральну базу для цілого законопроекту. Гаразд, але у такому разі якій треба всвідомити, хто саме

тернів релігійні переслідування від Росії. Адже це рішальний момент у цій справі. Історична правда така, що переслідування за віру був від мислальців той самий український чи білоруський тоді греко-католицький наріз, проти якого вимірений теперішній законопроект. Адже ніколи ніхто не брав на них уваги, не був греко-католиком. Уніятами були лише українці чи пак білоруси, прадідів тих самих, що є нині православними. І якщо з титулу страждання за віру у минулому мають виникати якісь права, то ці права повинні прислугувати теперішнім православним українцям та білорусам. Але законопроект ставить справу саме навпаки: За віроповіді страждання батьків, що їх терпіли вони від Росії, мають нині заплатити знову віроповідними стражданнями їх внуки. Законопроект, говорячи про насильство над Греко-Католицькою Церквою у минулому свідоно не бере під увагу тих живих людей, що творили цю Церкву.

Одночасно законопроект силкується створити ще й правну підставу, згадуючи, що церковні землі від часу повстання польської держави перейшли у посідання держави чи теж у державну управу. Тут треба ствердити, що не було і не могло бути ніякого правного акту, який створював би для уряду право посідання або адміністрування майном Православної Церкви. Правда, 18. грудня 1918 р. вийшов декрет, який віддавав під тимчасове державне правління все майно, що його покинули під час світової війни їх правні власники. Але ця опіка могла тривати лише до того часу, поки не з'ясується правні власники покинутого майна. Між іншим так було нап. з фабрики у Жирардові; на підставі декрету з грудня 1918 р. уряд взяв був під свою управу ту фабрику, але коли до неї оголосили свої права їх власники, французькі капіталісти, то уряд мусів фабрику їм віддати. Не могло бути інакше і з майном Православної Церкви, особливо від часу, коли повсталася церковна організація, що її признав уряд. Так само перша конституція з 1921 р., зрештою як і теперішня, гарантувала Православній Церкві повноту її прав нарівні з Римо-Католицьким Костелом. Крім того, у „Тимчасових приписах про відношення Православної Церкви до держави“ з лютого 1922 р. уряд взяв на себе зобов'язання забезпечити православні парохії землею, а ці „Тимчасові приписи“ були вдоводку ціною, яку уряд заплатав за угоду православної єпархії на проголошення автокефалії Православної Церкви. Зрештою, майно Православної Церкви ніколи не було вповні покинене, бо все на місцях залишалися люди-парохіяни, а згідно з канонічним правом вони є щонайменше співвласниками церковного майна. Тому навіть не було

потреби стосувати до церковного майна постанови про опіку над покинутим майном на підставі декрету з 18. XII. 1918 р. Тому правниче обґрунтування нового законопроекту про віддавання Православної Церкви з її майна не представляється краще від його історичної мотивації.

Насувається питання: що викликало появу цього законопроекту міністра Ю. Понтовського? У мотивах до законопроекту згадується, що повстали труднощі правового характеру у тому, щоб закріпити за новими посідачами ту церковну землю, якою наділили їх земські уряди ще перед появою закону про земельну реформу з дня 28. XII. 1925 р. Як відомо, церковні землі роздали тоді майже виключно між католиками, по вірі і поляків по національності, особливо на Холмщині, які дістали в т.д. спосіб до 20.000 га. Колиб хотілось цей став річей, що повстав у перших роках польської державності силою доконаного факту ввирядкувати згідно з обов'язуючим законодавством, то треба було: 1) наділити православні парохії на Холмщині землею згідно зі зобов'язанням уряду у „Тимчасових приписах“. 2) Треба було дуже сильно змінити склад парельянтів. Бо згідно зі законом про земельну реформу з 1925 р. церковні землі треба передати між самими православними. Адже церковні землі є згідно з канонічним правом та історичним походженням співвласністю самих парохіян. 3) За забрані церковні землі треба було заплатити Православній Церкві відшкодування по їх дійсній вартості.

Замість цього прийшли з. зв. ревіндикаційні процеси, які спіралися на тезі, що титул власності до церковної землі є спірний. Спірний характер цих земель вийшов через претензії, що їх оголосив був Римо-Католицький Костел. Суд устійнив, що спір між Православною Церквою та Р.-Католицьким Костелом за прав власності щодо всіх церковних об'єктів має рішати не судова влада, але уряд. Сьогодні уряд вирішує цю справу в той спосіб, як це подає наведений законопроект.

Ми навмисне перекладали з тексту законопроекту „Косцюл Католицький“ на „Католицьку Церкву“, подаючи в скобках „Костел“, бо законопроект редагований в той спосіб, що може викликати поважне непорозуміння. Справа торкається колишніх греко-католицьких маєтків, але їх не дістане нинішня Греко-Католицька Церква. Крім того слід тут пригадати становище П.Є. Митрополита Шентницького, який з нагоди ревіндикаційних процесів виразно заявляв проти того, щоб позбавляти нинішніх православних їхніх нинішніх святинь без огляду на минуле, бо автоматичними розпорядками годі нормувати справи віри й совісті.

Німі не голосували на урядову лісту, як кидували представники одної частини німецької партії, — українці „такі не захотіли порозуміння із нами“... Найбільше бідають тепер буковинські ліберали, що без огляду на взаємних союзників не досягнули більше, як перемоги, коли поставили власні самостійні лістини.

Нагада втрата популярності лібералів спричинила і втрату популярності їх співробітників, а це вийшло передовсім у користь сильної правниці („Все для батьківщини“) та лівиці (муніципалісти).

Хоч яка голосна була пропаганда лібералів, їх виборчих практик та сапної відданості ріжних „незалежних“ виборчих прислуг — так перемогли (морально) вищезгадані партії, включаючи „союз ненапад“ (Манів—Кодричу—Жорж Братіану). Цей опозиційний союз очинив 40% відданих голосів і примусив Татареску адемісонувати.

Правда, цей союз „ненапад“ викликав застереження, бо на місце поваленого ліберального уряду, не міг поставити свою власну муніципальну формацию. І так загострилися внутрішні зносини: не прийшло до міжпартійної угоди, на якій то підставі можна було відкрити парламент!

Крім цього, закидували інші партії. Манів та Кодричу намітили свого часу не тільки тактичну співпрацю під час виборів, але і деяку спільну акцію щодо державного устрою. І тому покликали до керми „третій чинник для рівноваги“, прем. Гогу. Тому правдоподібно владється привернути рівновагу в міжпартійних зносинах та втихомирить крайні політичні партії.

Членами теперішнього кабінету Гогі є з 5 теоретиків, членів Румунської Академії Наук, але є й дуже вмілі практики, провідники внутрішніх справ (Калінеску) кілька „дарвістичних“ сил та „фронтоників“.

Іншим внутрішньо-політичним завданням уряду є влекшити економічне положення селянства: скасувати безпосередній ріжний податок, знизити ціни на ріжні харчі, знизити на залізницях тощо. Дуже цікаві є способи, як забезпечити рівний бюджет, охоронити його та спроби установити нову співпрацю з закордонним капіталом. У цій сенсі видав уряд ріжні розпорядження, оправдуючи їх „оборонними оглядами, проти нагінки закордонних жидівських капіталістів“.

На другому вітинку, на чужині, почав уряд Гогі інформаційну діяльність. Провідником зкордонної політики став п. Істрате Міреску, темпераментний предсідник союзу румунських адвокатів та колишній голова букарештської палати адвокатів.

Призначення п. Міреску викликало великі зацікавлення на чужині, де відомо, що саме він почав першу „протижидівську чистку“, як велася по адвокатських палатах майже цілих десятиліття, а тепер закінчилася успіхом.

Його зовнішність та рухливість пригадують нам подібні прикмети колишнього п. Титулеску. Ріжниця полягає хіба в тім, що Титулеску обмежила свою діяльність до вузьких рамків Франко-совітського порозуміння, до двох виглядів, але драматичних виступів під італійських санкцій та досі ще не відкритих зносин із совітсько-чеським військовим загрозом.

Переконалий промовець та завзятий поліміст „маєстер Істрате“, перешицає свого порадника не тільки своєю незалежністю від совіто-семітських впливів у Женеві, але і об'язково гнучкістю. І так, згідно із „давнім обичаєм“, традиційної франкофільської політики п. Міреску не загав заспокоїти Прагу, як ми зажурилась почувши про нову зміну в Румунії та заперення своїх балканських союзників, до все залишити по старому“.

У Женеві, коли це пишемо — застій з ріжні внутрішні колотнеча. А це значить відна нагода перевести дипломатичну підгоду для пернастроєння тих закордонних сил, що стримувались поглиблювати дальші зносини, коли повірили тенденційним відомостям усеїтної жидівської преси.

Завважуємо, що не перший раз, по відвід коим румунська закордонна політика відтискала свою гнучкість. Велуться переговори із Римом та Берліном, ларавом із Парижем та Прагою. З одної сторони йде пошук зближення до держав „римського протоколу“, з другої сполучається давній союз малого та великого Порозуміння.

Особливо вразливим місцем румунської зкордонної політики, це актуальне жидівське питання. На це вказують і розпорядження уряду Гогі: перевірка громадянства всіх жидів

Нові політичні напрямки в Румунії.

Букарешт, 17. січня.

Останній ліберальний уряд прем'єра Татареску переріз у грудні 1932 р. загальні вибори і т.к. з подивугідною самопевністю у свою перемогу над непримирною опозицією націонал-дариїстів та над сильною „Залізною Гвардією“ — тепер загалізованою партією: „Все для батьківщини“.

Але сподівання лібералів та їх принагідних ацікавлених помічників не справдилися. Ліберали не досягнули навіть тих 40 проц. відданих голосів, потрібних для „виборчої премії“ (деякого додаткового числа мандатів), яка забезпечила їм у парламенті більшість у користь колишнього кабінету Татареску—Йорге—Вайла.

Коли брати на увагу остаточний вислід виборів, з його зручно викривленнями та скривленнями лібералів, що були тоді при уряді, — то для заграниччя повстане питання: чому покликані тепер до керми саме таку партію, що не здобула при виборах навіть розріжної більшості голосів. Вислід виборів, провірений вже опозаційними партійними чинниками, такий (подаємо тільки головні партії): ліберали (Діну Братіану—Татареску) очисили 35,92%, параністи (Манів) — 20,40%, „Все для батьківщини“ (Кодричу) — 15,58%, націонал-християни (Куза—Гогі) — 9,15%.

Аби вніснити, чому саме перебрали державну керму нац.-християни, що здобули 9,15%, себто: 281.167 голосів зі загального краєвого числа: 3.071.705 голосів, — мусимо розглянути деякі внутрішні та зовнішні дані.

Важнішими внутрішніми справами є: 1. державно-устроєні, 2. економічні, 3. ідеологічні та 4. взагалі міжпартійні зносини. Біжучі

зовнішньо-політичні справи: 1) налагодження нових зв'язків з Італійсько-німецьким союзом; 2) зближення до держав „римського протоколу“ (розв'язка економічних питань держав дунайського басейну); 3) справа меншин (полагада давніх скарг малярів та нових скарг жидів).

Щодо внутрішніх справ — то, як їх полагають це буде залежати ще й від деяких формальних причин, таких як розв'язання ледви вибраного парламенту, нова інтерпретація деяких статей державного кодексу (із 1923 р.) та виборчого закону (із 1925 р.).

Згідно із дотеперішніми заявами прем'єра Гогі намічені внутрішньо-політичні зміни переведуть законодавчим шляхом, а не розпорядками екекутиви, так, як про це оповістили деякі закордонні часописи. Очевидно, ця законодавча діяльність уряду Гогі відбудеться в рамках нового парламенту, якого склад залежатиме від найближчих виборів (березень-квітень 1933). Іншим важливим політичним питанням є міжпартійні відносини, а вони під час грудневих виборів виглядали цікаво.

З одного боку стоять урядові ліберали, об'єднані ріжноробним товариством припадкових виборчих союзників, почавши від історичного проф. Йорге, відомого українофоба (що знає тільки „дружелюбних румунів“) аж до самих тактич. „рутенів“.

Але не переміг цей союз, куди входив ірмі академічного балакуна ще один своєрідний націоналіст-практик: Вайла. Союзники п. Татареску не допомогли. Ліберальні офіційні ще досі нарікають на аєгковий союз із тими двома вищезгаданими „профідантми“, а ще більше на „виборчу зраду“ німців та українців.

заборони промислового та торговельного характеру, закриття жидівської преси писаної в румунській мові, віддалення жидів від телеграфів, театру, тощо.

Це андичало завзяту жидівську агітацію розуміється теж на чужині і порушило перелісний курс делі.

Але закордонні жиди не вдовольнили тільки фінансовими „розрахунками“ а інтервеніювали виступи, де могли, аби вивести „інтервенцію західних демократій“. У відповідь на це уряд прем. Гоги видав кілька відозв, де зазначає, що т. зв. „антисемітські розпорядки“ не звершено т. зв. „антисемітські розпорядки“ не звершено проти існування жидівської меншини в

Румунії, тільки є охороною „вищих інтересів румунської нації“. У тих відозвах вказано, що провід громадянських лист торкається всіх, що дістали громадянство по 1918 р.

А преса „дан мас“ (Вилани, Адеверул, Діміяна, Лулта) мусить стати чисто румунською, а не засобом чужих впливів.

Але такі висловлення не задовольнили країни „західної демократії“. Американський, англійський та французький уряд рішили інтервеніювати в Бухаресті, для „охорони меншин“.

На жаль, не всі меншини мають таких спочутливих опікунів.

О. Ч.

Постійна вигра 1 дня 20.000 на ч. 26.292

Постійна вигра 3 дня 20.000 на ч. 155.739

Постійна вигра 10 дня 15.000 на ч. 962

10.000 на ч. 60434 10.000 на ч. 122063 10.000 на ч. 129536

10.000 на ч. 137150 10.000 на ч. 149362 10.000 на ч. 155959

10.000 на ч. 168322

та велика кількість вигра нижче 10.000 зол. впало дотепер у тягнення 4 класи на льоси закуплені в незмінно щасливій колектурі

„НАДІЯ“

Львів, Леґіонів 11.

Раґляни і пальта

оказійно до продажу.

„КОНФЕКЦІЯ“, Личаківська 1.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК.

3 перипетії життя

І ТВОРЧОСТІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.

(У 50-ліття смерті).

Творчість Юрія Федьковича не відзначається великою різноманітністю тематики, ані діючих осіб. Федькович співець тісної батьківщини, сина берішківських гір: гуцул і воляк. Але поет, якого не оцінимо як слід, коли не підійдемо до моментів його життя з боку його творчості.

Кожний поет залишає в творі щось із самого себе, але ці т. зв. „автобіографічні моменти“ не раз дуже тяжко охопити. Бо між його власним пережитим і предметом поетичної творчості твориться віддаль, стан об'єктивної контемплії, з якої поет дивиться на себе — як на предмет. Але лишається одне застереження: життєпис не повинен нас занадто віддаляти від твору. Тут треба відрізнити справу першорядні від другорядних і тому ще й від самого життєпису домагатися головне того, щоб він, попри психологічну вірність, був першорядним тактовим і дискретним. Такий життєпис буде літературний і він допоможе нам зрозуміти глибини творчості, але, ясно, що саме студіювання життєпису не є студіюванням літератури.

Маковей виклав багато труду у свою книжку про життя і творчість Федьковича, але не міг „імперувати“. Не кажемо вже про т. зв. „хворобу поета“ якої зрозуміти нам не подала, підслухуючи часом медичники: слухати, чи ні — інша річ.

Образ дитячого віку такий мовчавий і мимовільний, що тяжко виробити собі на його ш-

ставі якийсь ясний погляд, як жив дома т хлопчинка до 1. жовтня 1846 року, коли його післали до Черновців до школи. Більше збивається нам у пам'ять незгідливе життя його батьків. Головне те, що нема таких характеристичних моментів, як це бачимо в малого Шевченка: шукання стовпів... шукання хліба й мистецькі пориви, тощо. Казки й пісні Марічки — єдине, про що знаємо певно.

Не дуже то й широко розгорнена картина життя з Семигороді, до походу на Італію 1859 року. Той час його перипетій менше відслонений, як доба від 1848 до 1852 рр., коли пробував у Молдавії. Особа Роткеля залишила свої світлі моменти, раз на все, як пізніше після італійської кампанії Набавер, Горбаль і Кобилянський.

У війську поет не стрічав таких індивідуальностей, щоб могли на нього відповідно вплинути — а це був золотий час, досвітна пора, коли настає для нього вже тут й велика потреба шукання. Все те призначене серпанком злогодія, яких, мабуть, уже ніхто не відслонить.

Щодо самої „хвороби“ каже Маковей, то тут уже треба сагнути до патології, бо поведінки поета не можна вповні з'ясувати ані його демократичними звичками, ані хлопоманством. Він був обтяжений атавізмом, і звідси його меланхолія, хлопське життя, п'ятника, непосидючість, охота до мандрівки, ненормальна любов, містицизм і астрологічні заняття. Личаківський хоче добачувати у Федьковича схізотимічну владу. У поета було багато дивацтва й загадковості: неясна еротика, незадоволення з усього, мізантропія, безжестовість, „хлопоманія“. Можна на ці оповіді усього дивитись, але чи не за багато зібрано тих пікантецій до одної ре-торти?.. Котрий із великих поетів не мав бо-

диф 3/5 цих т. зв. „ненормальних“ атрибутів? Ясно, що Федьковича не можемо боронити без застережень в усьому та чи можна його туту за мандрами, його неспокій і містицизм пояснювати тільки самою хворобою? Поет не мав потрібного оточення саме тоді, коли його душа розхлюпувала свої перші пелюстки, рвалася до світа, спрагнена того „чогось“, із чого сам поет не зміг злати собі справи. Це було в перших починах творче шукання, що поривало молоду душу, але не мав самоук щастя стрінути на шляху людей, бодай у мініатурі таких, яких довелося стрінути Шевченкові.

Федькович вічно тужив за вірлиним летом, але його емоція не мала свідомого волевого елементу. Це був дух що потребував багате корму вже з самого ранку, а найшов Бреденієв, Чигуляків, а далі ц. к. касарню з її тодішньою старшиною. Лишилися йому тільки „жамрати“: гуцули-воляки, що крім своєї простоти й широти більше нічого не могли йому дати. І зростала в самоті непомірна тута з голу духа на семигородських пісках, серед чужого світа, бездушного й мучтованого, серед офіцерських анбріків і сірних поділень на такти буднів, одиоманітних, подібних, як краплі води. Чи міг він тут навчитися чогось, від чого подужав би крила духа і поширивши простори світогляду? Фрайтер, капіраль, пусе-фріер, фельдфебель і аж по сімох роках лят-нант! А там похід на Італію і знову поворот у пустиню і трітій літ на карку... Чи це не трагедія? Він вілчув її напевно при стрічі з Гоп-бачем і Кобилянським. Вона оповила його душу неспокою і таємним сумом якого не розуміло навіть найбільше культурне оточення та ставало перед „неслужбованим“ на котурни. Вразливий поет це глибоко відчував і робив підсумки: що втраченого не завернеш... Тільки пізніше в околицях, розжалоблений, у повені стихії жалісного ритму душі, ані гірко кличе:

Обертаюсь, а ті літа —
Ті молоді мої.

1. Творчість Федьковича. Львів: Леґіонів 11.

2. Маковей: Життєпис, стор. 582.

3. Личаківський Д.: Свідень генуальських гір, 1934, стор. 15.

заборони промислового та торговельного характеру, закриття жидівської преси писаної в румунській мові, віддалення жидів від телеграфів, театру, тощо.

Це викликало завзяття жидівськ агітацію розуміється теж на чужині і нарушило перемисний курс лєї.

Але закордонні жиди не вдовольнили тільки фінансовими „розрахунками“ а інтервеніювали в політ. де могли, аби викликати „інтервенцію західних демократій“. У відповідь на це уряд прем. Гога видав кілька відоав, де зазначає, що т. зв. „антисемітські розпорядки“ не звернені проти існування жидівської меншини в

Румунії, тільки є охороною „вищих інтересів румунської нації“. У тих відоах внясно, що провід громадянських лїст торкається всіх, що дістали громадянство по 1918 р.

А преса „для мас“ (Видави. Адеверул, Дїмїяца, Лупта) мусить стати чисто румунською, а не засобом чужих впливів.

Але такі внясення не задовольнили країни „західної демократії“. Американський, англійський та французький уряд рішили інтервеніювати в Букарешті, для „охорони меншин“.

На жаль, не всі меншини мають таких спочутливих опікунів.

О. Ч.

Офіційні вісти про Гриньки й околицю.

Поліючи в „Дїні“ перші вісти про подїї в с. Гриньках на Кременецчині, ми свідомо обмежились до головних моментів, маючи на увазі, що свіаство розкрис незабаром повний образ цих небуденних подїй. Через те, що поширюються часто-густо несправдоподібні чутки, а коли оглянемо писемні своїх розслідув. пос. Тимошенко і пос. о. Волков та делегати волинського єпархіального уряду, невідомо, подаємо тут у точному перекладі, слово в слово, інформації офіційного органу Варшавської Православної Митрополії „Слово“, опубліковані в його „Польській Стороні“ ч. 3. з 16. I. н. р., а саме:

ДЕЛЕГАТИ ЄПАРХІАЛЬНОЇ ВЛАДИ.

Єпархіальна влада з метою зазнайомлення на місці з ходом справи віддегувала в ті місцевості члена духовної консисторії прот. А. Бригана й в. о. єпархіального місіонара свящ. С. Казновецького, які в днях 1.—3. січня були в Гриньках (а не Гринькові — Ред.), Ланівцях і Нападівці, але до Гриньок не допустила їх влада КОП-у: від місіонара свящ. Казновецького відібрали дозвіл, виданий кременецьким старостом на перебування в границній смузі, як, буцім-то, офіційно, а самому свящ. Казновецькому наказали вийти просто до Кременя й не дозволити навіть переночувати в Ланівцях.

ЗНЕВАЖЕННЯ ОБРАЗІВ ТА ЕМБЛЕМ.

Початок акції „навернення до віри батьків“ у гминах Ланівці й Білосорка „Слово“ змальовує так:

У жовтні 1937 р в с. Гриньках улаштовано свято КОП. Перед образом Божої Матері, уміщеним на зовнішній стїні шкільного будинку разом з портретами достойників держави, від-

правив Службу Божу місцевий парох з дяконом. Увечері в шкільному будинку відбулася габза, але образ на стїні зовні будинку залишено до ранку. Над ранком зауважено огидне зневаження завішених і залишених впродовж ночі образів.

ЩО ДІЯЛОСЯ ДАЛІ?

„У зв'язку з цією профанацією арештували кілька осіб зпоміж молоді, а ціле село Гриньки боляче відчуло у щоденному житті наслідки цієї провокації. Відібрали селянам „доводи особисті“, без яких не можна й рушитись у границній смузі, заборонили їм виїжджати кудинибудь, крім Ланівців (раз на тиждень), заборонили вживати в хатах світла, виходити з хат увечері. Були випадки, що коли хто сів у мешканні, вартовий вибивав у вікнах шиби. Далі різні агітатори ширять у селі чутки, що всіх виселять із границної смуги і через те люди будуть позбавлені землі й майна та що одиноким рятунком може бути перехід на католицизм й визнання себе за поляка“.

Рагляни і пальта

оказійно до продажу.

„КОНФЕКЦІЯ“, Личаківська 1.

ЩО ХТО РОБИВ?

„По таким стереотипизуванні населення й втворенні серед нього панічного настрою почали вмовляти в людей, прїзвища яких кінчаються на „ський“, „цький“ та „ич“, що їх предки були поляками й римо-католиками і через те мусять вони вернутись до віри батьків.“

Постійна
вигра 1 дня
на ч. 26.292

20.000

Постійна
вигра 3 дня
на ч. 155.739

20.000

Постійна
вигра 10 дня
на ч. 962

15.000

10.000 на ч. 60474

10.000 на ч. 122063

10.000 на ч. 129536

10.000 на ч. 137150

10.000 на ч. 149362

10.000 на ч. 155959

10.000

на ч. 168322

та велика кількість вигра нижче 10.000 зол.
впало дотепер у тягненні 4 класи на льоси
закуплені в незмінно щасливій колектурі!

„НАДІЯ“
Львів, ЛЕГІОНІВ 11.

„Останню акцію переводить кс. лановецького костела Ярославів, співпрацюють з ним найбільше віт лановецької гміни Ян Стадницький й капітан КОП-у Абрам чи Абрамів (інші часомиси подали: Абрамек — Ред.) з підвладними йому старшинами та підстаршинами. Коли ці буцім-то поляки підписали декларації переходу на римо-католицизм, за ними пішли й інші, яким най-більше погрожувано виселенням з землі батьків“.

НАВЕРНЕНІ В ЦЕРКВІ.

„По одержанні відомостей про перехід на римо-католицизм групи парохіян села Гриньки єпархіальна влада зарядила прилучення цього села до лановецької парохії (до цього часу Гриньки належали до парохії в Гринькові — Ред.), 30. грудня парох лановецької парохії, місцевий декан Микола Малюжинський, відправив у церкві села Гриньок Сл. Божу з відповідною проповіддю. Церква була переповнена, переважала молодь обох полів, найбільше було „некатоликів“, які ввесь час, як правила св. літургія, стояли навколїшках і плакали. Це виразно свідчить про правдивість опису настрою „навернених“, який дає „Життя Католиків“.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК.

З перипетій життя

І ТВОРЧОСТІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА.

(У 50-ліття смерті).

Творчість Юрія Федьковича не відзначається великою різноманітністю тематики, ані ліричних осіб. Федькович співець тісної батьківщини, син берінькових гір: гуцул і воляк. Але як поет, якого не оцінимо як слід, коли не підійдемо до моментів його життя з боку його творчості.

Кожний поет залишає в творі щось із самого себе, але ці т. зв. „автобіографічні моменти“ не раз дуже тяжко схопити. Бо між його власним пережиттям і предметом поетичної творчості твориться віддаль, стан об'єктивної контемплатції, а якої поет дивиться на себе — як на предмет. Але лишається одне застереження: життєпис не повинен нас занадто віддаляти від твору. Тут треба відрізнити справні першорядні від другорядних і тому ще в візі самого життєпису домагаємося головної того, щоб він, попри психологічну вірність, був передовсім тактовним і дискретним. Такий життєпис буде літературний і він допоможе нам докладно згадати творчість, але, ясно, що саме студіювання життєпису не є студіюванням літератури.

Маковей вклав багато труду в свою книжку про життя і творчість Федьковича, але не міг її випустити. Не нажмо вже про т. зв. хворобу поета, якої згадуємо нам не подля, підсилюючи ще до меланхолії: слушно, чи ні — інша річ.

Образ дитинного віку такий мрячний і мимо-

детний, що тяжко виробити собі на його підставі якийсь ясний погляд, як жив дома той хлопчина до 1. жовтня 1846 року, коли його післали до Черновців до школи. Більше вбивається нам у пам'ять незгладливе життя його батьків. Головне те, що нема таких характеристичних моментів, як це бачимо в малого Шевченка: шукання стовпів... шукання хліба й мистецькі пориви, тощо. Казки й пісні Марічки — єдине, про що знаємо певно.

Не дуже то й широко розгорнена картина життя з Семигороді, до походу на Італію 1859 року. Той час його перипетій менше відслонений, як доба від 1848 до 1852 рр., коли пробував у Молдавії. Особа Роткела залишила свої світлі моменти, раз на все, як пізніше після італійської кампанії Набавер, Горбаль і Кобилянський.

У війську поет не стрічав таких індивідуальностей, щоб могли на нього відповідно вплинути — а це був золотий час, досвітна пора, коли наставала для нього вже тут й велика потреба шукання. Все те призожене серпанком адогадів, яких, мабуть, уже ніхто не відслонить.

Щодо самої „хвороби“ каже Маковей, то тут уже треба схинути до петолюгії, бо поведінки поета не можна вповні зняснити ані його демократичними звичками, ані хлопчанством. Він був обтяжений атакізмом. І звідси його меланхолія, хлопське життя, пиятика, непосильність, охота до мандрівки, ненормальна любов, містичизм і астрологічні заняття.¹⁾ Лукіанович хоче добавувати у Федьковича схізотимічну владу.²⁾ У поета було багато дилантизму й загадковості: неясна еротика, невдоволення з усього, мізантропія, безжестовість, „хлопанія“. Можна на ці сповіді усього дивитись, але чи не за багато зібрано тих пікантетів до одної реторти?.. Котрий із великих поетів не мав бо-

дші 3/5 цих т. зв. „ненормальних“ атрибутів? Ясно, що Федьковича не можемо боронити без застережень в усьому та чи можна його тугу за мандрами, його неспокій і містичизм пояснювати тільки самою хворобою? Поет не мав потрібного оточення саме тоді, коли його душа розхлювала свої перші пелюстки, рвалась до світа, спрагнена того „чогось“, із чого сам поет не зміг злати собі справи. Це було в перших починках творче шукання, що поривало молодшу душу, але не мав самоук щастя стрінути на шляху людей, бодай у мініатурі таких, яких довелося стрінути Шевченкові.

Федькович вічно тужив за вірлиним летом, але його емоція не мала свідомого волевого елементу. Це був дух що потребував багато корму вже з самого ранку, а найшов Бредемаєрів, Чугуляків, а далі ц. к. касарню з П тодішньою старшиною. Лишилися йому тільки „камрати“: гуцули-воляки, що крім своєї простоти й широти більше нічого не могли йому дати. І зростала в самоті непомірна туга з голуду духа на семигородських пісках, серед чужого світа, бездушного й муштрованого, серед офіцерських вибриків і сирини поділених на такти буднів, одноманітних, подібних, як краплі води. Чи міг він тут навчитися чогось, від чого подужчатиб крила духа і поширшати простори світогляду? Фрайтер, капраль, цугс-фірер, фельдфебель і аж по сімох роках лейт-ант! А там похід на Італію і знову поворот у пустиню і тривають літ на карку... Чи це не трагедія? Він вілчує П напезно при стрілі з Горбаль і Кобилянським. Вона оповила його душу неспокоєм і таємним сумом, якого не розуміло навіть „лаббіжне культурне оточення та ставало перед „недужкованим“ на котуни. Вразливий поет це глибоко відчував і робив підсумки: що атраченого не завернеш... Тільки пізніше, в окрушках, розжалоблений, у повені стихії жалісного ритму душі, він гірко кличе:

Обертись, а ті зіра —

Ті молоді мої

¹⁾ Маковей: Життєпис, стор. 582

²⁾ Лукіанович Д.: Світло гуцульських гір, 1924, стор. 15.

¹⁾ Tadeusz Grabowski: Wstęp do twórczości literatury, Lw. 1937, стр. 9
²⁾ Осип Маковей: Життєпис О. Ю. Федьковича, Львів, 1911

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. в Субота, 21 (9) січня 1888.

ЗА ДРУГИХ П'ЯТЬДЕСЯТ ЛІТ БУДЕ КРАЩЕ.

У замітці, вміщеній на першому місці п. н. „Ювілей Галицької Русі“, читаємо: „П'ятьдесятилітня пам'ять виходу „Русали Дністрові“ святкувати муть львівські русини дня 2. лютого концертом у залі „Народного Дому“. Буде це день, в котрім вся Галицька Русь відчує відчуженість для першого свого воскресителя, незабутого Маріяна Шашкевича. По серед інших, відроджених обставин змогли ми на цьому торжестві гостити у себе не тільки вірних синів Русі, але до духового пиру завітати й інших братів словян. Та на тепер ще годі! За мало розвинулось між австрійськими слов'янами для галицьких русинів почування взаємності. Не досішли й поняття до висоти солідарності, що наже шанувати один одного і тішитись розвитком нової вітки великої родини. Хоча слов'янський елемент добровільно в Австрії вже більшого значіння, то все-ж національний егоїзм, а подекуди і змагання до супрематії одних над другими, виробили між тими вітками раси розлад, як гармонія. Тому на диво, що у галицьких русинів не стане навіть тільки сміливості, щоб на своє велике торжество запросити чи то поляків чи чехів. Тихо і тільки для себе мусить Галицька Русь помянути „на злим, тихим словом“ свого Маріяна. Але помяне його щиро по своїм силам і з вірою, що за других п'ятьдесять літ буде краще, і що наш нарід займе достойніше місце у слов'янській родині“.

Саме переживаємо той другий п'ятьдесятилітній ювілей, на який наші батьки вперед п'ятьдесяти літ поклали такі надії.

ВІЙНА НА ВОЛОСКУ.

В „Політичному Огляді“:

„У Відні ходила вчора чулка, що ситуація значно поправилась і що північна залізниця дістала повідомлення, що з уваги на кращу ситуацію може розпорядити 800 вагонів, які підготувала на випадок мобілізації“.

А далі:

„В Берліні розійшлась була якась вістка, що як Бісмарк сидів у часі обіду до одного з присутніх панів без всякої резерви так: Мав внутрішнє переконання, що в найближчих трьох роках на матимемо ніякої війни“.

НА ДОМАГАННЯ ПУБЛИКИ.

В „Новинах“:

— БАЛЬ У СТАНИСЛАВОВІ. Тому, що в 1-ому числі „Діла“ трапилася друкарська помилка, повідомляємо, що баль на дохід бурси ім. св. Миколая у Станиславові відбудеться 9. н. ст. лютого в залі Мещанського Касина. Яби присутні на тому балі висловили бажання, щоб відбувся ще один вечір з танцями, то в такому випадку уладить його своїм заходом на свій дохід „Руська Весілка“ у Станиславові“.

Гром

3 польських справ.

ПРОТЕСТ ПРОФЕСОРІВ ВИСОКИХ ШКІЛ У ЛЬВОВІ.

У львівській польській пресі появилася протест професорів львівських високих шкіл проти того, щоб політичні чинники зловживали привілеями та свободами академічних шкіл.

Академічні школи — читаємо в тому протесті — як найвищі осередки розвитку науки і культури мусять бути вільні від всяких впливів, що не мають нічого спільного з наукою, якщо мають виконувати як слід своє завдання. Та найгірше буває, коли ті зовнішні впливи роблять високі школи тереном політичних, партійних чи національних порухів. Цього не хочуть освідомити собі ті, що від довшого часу вводять у мурі високих шкіл у Польщі загрозливий фермент та використовуючи їх свободу й екстериторіальність переносять на їх терен політичну боротьбу.

Збалансуюча популярними гаслами частина молоді зорганізувала бойки, що своїми варварськими виступами спливають всяку працю, насильства, брэк пошани для академічної влади, безприкладні лайки та аналогі професорів та спроби терору супроти колеґіальних тіл академічної влади — всі ті майже щоденні явища викликають заколот, що межує з анархією.

Академічна влада не мала змоги опанувати того стану. Навпаки. Ректор і сенат політехніки піддалися терором і завели урядове гето, що незгідне у своїй основі з почуттям закону. Таким чином порушено незалежність і престиж академічної влади, що виріклася свого права свободного рішення. Ректор університету, що не хотів того права вирішитися, що хотів оборонити гідність високих шкіл, побачивши, що університетові загрожувє насильство молоді, уступив зі свого становища.

Коли наука і культура — кіняться відомо — є найвищим суспільним добром, а підважування існування і свободного розвитку їх осередків стає чином гідним гострого напівування, підписані висловлюючи солідарність зі становищем, яке заняв ректор університету Іва-

Машерують як тамбором
Цісарський дорогові...

Оце й усе. І тому мертва його душа, що зросла на пісному ґрунті і він, як сам каже, загортається в „егоїзм студентів“. Хоча після італійської кампанії найшов у Чернівцях людей, яким міг був висповідатися з цього болю, то таки не доповідав усього — не хотів цілком розгортати душі і вражати екстрачуждському „фудулію“. Одне в мундурі і в муштрі годі було йому бути по давньому. Короткий побут у Чернівцях, стріча з Найбавером, Кобилянським та Горбалею, поява перших його спроб у брошурі: „Słowo na słowo“... збудили в серці бурю. Він відчув, що колишнє оточення, до якого знову вернувся, душить його і вбиває. І дати йому вже той хліб цісарський, гризуть блискучі ремні, ненависний кабат і студене зализан. Додаймо ще тугу за рідним краєм і нещасливу любов до пакої Марошанки, тоді прозріємо силу цієї бурі. Туди, туди: до гір берлінських, до гурту парубочтва львівського, до солодкої творчої праці рвалася його схвильована уява. І він тікає в касарні:

„Ой-вильду я з хати твій стану гадати:
Коби то не зброя, не білі кабати, —
Ой, тож би полетів, як куля, як кіс,
Дем орлом родився, дем соколом ріс!...“
І кличе, як Гетівська Міннон, утомлена чужиною:

„Чи знаєш, де країна тая мила,
Де вір ріс і де казна цвела?...
Чи знаєш, де там Львова палата,
А в мурах її вибила кімната...
Чи знаєш де, чи знаєш, моя доле? —
Туда, туда підемо, мій соколе!“

Проорвалася треба, але зразом і неросли силами конфлікти: що він зможе дати тим дегіям у Львові? Які цінності принесе їм? Ажже він добре знав, що і Горбаль і Кобилянський переросли його на цілу голову... а друга справа: як укласти з військом?

(Далі буде).

на Казимира, протестують проти того, щоб привілеями і свободами академічних шкіл зловживали політичні чинники, що насильно влираються в мурі високих шкіл.

Львів, 20. січня 1938.

Г. Арцговський, К. Бартель, Е. Братро, Л. Хвістек, Л. Еберман, Р. Ганшинен, Ф. Грер, В. Ган, К. Гарлаб, А. Кайсецький, Я. Ковальський, В. Круковський, С. Кішменевський, Е. Кухарський, С. Леґежинський, Т. Островський, Г. Польюшинський, К. Ружицький, Г. Соколякський, С. Стасяк, В. Стожек, Д. Шимкевич, Я. Токарський, К. Вайгель, М. Вежуховський, С. Віковський.

По широкому світі.

Совітська кордонна сторожа перейшла до тоскський кордон по замерзлому озері Пейбус. У перестрічці загинуло 2-ох совітських воїнів.

У Німеччині утворено нову організацію для діяти у віні 17 до 21 літ.

4 чеські партії: комуністи, людові, соціал-демократи і націонал-соціалісти уклали в Ерні віче, на якому висловилися за близьке співпрацю зі СССР.

Фінський уряд хоче зревідувати договірний алькоголевий закон, обмежуючи збинок алькоголю.

Словачки хотять святочно відшанувати 20-ріковини пітсбурської угоди та домогтися здійснення постанов тої угоди.

Австрійський архієпископ Оттон приїхав 4 дні до Ліхтенштайну як гість.

У Франції зорганізовано окремий уряд для еміграції та нагляду над чужинцями. Різночасно ліквідовано „союз приятелів совітської батьківщини“ та скріплено фільмову перуру.

СССР переведе мабуть мобілізацію на Лезову Схолі як військову демонстрацію проти Японії.

Бельгійські урядові кола заперечують повідомлення, немовби Бельгія хотіла на найближчій сесії Ради Ліги Націй виступити знесхо Абисі-

Економічний огляд.

Український індивідуальний промисел на новому етапі організації праці.

ЗНЕСЕННЯ „КОНКУРЕНЦІЙНОЇ КЛЯВЗУЛІ“ В „ГРУПІ ПРОМИСЛОВЦІВ“. — ЗА ТІСНІШУ СПІВПРАЦЮ. — ПІДГОТОВА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПРОМИСЛОВЦІВ.

У двотижневнику „Торговля і Промисел“ з 18 січня ц. р. появилася велика стаття голови „Групи Промисловців“ при „Союзі Українських Купців“ у Львові, інж. Ю. Крохмалюка, де широко представлена потреба організаційного зосередження українського промислу.

Згадана „Група“ аберігала досі — як каже автор статті — зобов'язання, затягнене ще в авторській, „Промисловій Раді“, дотично нових українських підприємств, конкуренційних між існуючих у нас промислових станиць. Це т. зв. „конкуренційна клявзула“ мала „Групу“ своїх прихильників і своїх противників. В її існуванні спричинювало не раз парадоксальні ситуації. Виміна погляду і реальний кількісний досвід та покращання збутової конюнктури вирішили остаточно усунути „конкуренційну клявзулу“. Глибоко і рішуче передумана проблема найшла свою розв'язку на Загальних Зборах „Групи“ в грудні 1937 р. — Збори прийняли постанову, що членом „Групи Промисловців“ може стати кожний український промисловець, якого прийме СУК і Вища „Група“.

Нема ніякого сумніву, що ця подія — як слушно зауважує інж. Крохмалюк — спричинилася до очищення атмосфери серед українських промисловців. „Група“ — хоч існує розширено недовго — має свої заслуги, проте зможеться розвинути свою діяльність у цілій ширині, коли не буде ніякого індивідуального промисловця в нашому господарському середовищі, який стояв би осторонь цього організаційного ядра. Тільки тісною співпрацею можна переконати українське громадянство про вагу обороту рідним товаром у нашому національному господарстві. Тільки тісною співпрацею можна ще підтягнути промисловця до його вищої ролі в господарському житті українського народу, як роля тільки бездушної перерізки сировини на готовий виріб. І врешті тільки при допомозі тісної співпраці можна буде

розвиток українського промислу спрямувати в русло доцільності та притупити вістря боротьби за суто-особисті інтереси.

„Не може бути в нас місця для розбіжності інтересів між собою. Є лиш розбіжність інтересів українських і чужих.“

Крім індивідуального українського промислу існує ще й наш кооперативний промисел. Він — як це вже відомо читачам „Діла“ — готується теж до ще інтенсивнішої праці, до чого має чимало причинитись збирання на „Фонд Господарської Розбудови“. Очевидно, що завдання, які ставить собі „Група Промисловців“ при СУК у Львові, вимагають, щоб між обома фірмами рідного нашого промислу був діловий контакт. У своїй статті інж. Крохмалюк пише на тему такого контакту ось-що:

„Слід зазначити, що співпраця кооперативного промислу з „Групою“, завдяки поглибленню взаємних відносин і особистим зустрічам затіснюється у користь цілого українського промислу. Зичливі взаємини дають далекойдучі можливості співпраці. Бо засадничих різниць між нами нема і бути не може. Є лиш помітне ще деяке ослаблення взаємних відносин, як останок різниці думок зперед двох років.“

Врешті голова „Групи“ висказує надію, що проєктований Конгрес українського купецтва і промислу багато нового внесе в методи праці зорганізованих промисловців. План праці та її цілі будуть усе такі, як їх вимагатимуть українські господарські інтереси.

Для інформації читачів „Діла“ зазначимо, що скликання Конгресу українських купців і промисловців у цьому році в засаді вже вирішене. В цьому році сходяться важні роковини: 500-ліття святоюрських ярмарків і 15-ліття „Союзу Українських Купців“ у Львові. Одно і друге хоче наш приватно-господарський світ гідно відсвяткувати і в програмі є саме згаданий Конгрес.

За госпопалеську розбудову Сх Галичини.

НЕДАЛЕКА ІНВІГУРАЦІЯ „ГОСПОДАРСЬКОЇ РАДИ СХ ГАЛИЧИНИ“. — ПОСТУЛЯТИ ПОЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСЬКИХ КОЛ У ЗВ'ЯЗКУ З МОЖЛИВОСТЯМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВОЮ СХ. ГАЛИЧИНИ.

Як дивується „Полска Газета Галицька“ — відомо, як інтенсивно йшов уривок „Госп. Ради Сх. Галичини“ (в оригіналі Сх. „Малопольської“) відбудуватися невідомо з 1. 6. 1937 р. у Львові. Ця Рада є „де-юре“ згідно з А. Віткою. Організаційному комітетові проєкт дир. Я. Малопольської.

В інвентурації приїде також кілька визначних членів уряду на чолі з віце-прем. Каліновським. Візьмуть вони після того участь у святковому отворенні нової друкарні „Поліска“ в Березовці Вел.

„Інвентурація Ради“ — пише агадана газета — буде великою подією в житті Сх. Галичини. Як постійна інституція — Госп. Рада сповнатиме повзання спадщини, безпечно побудувати промислову індустрію для широкого господарського розвитку всіх трьох воєводств. Сподіється, що на сьогот відкриття Ради відеться до Львова багато господарських представників і діячів з його краю“.

У зв'язку з тим варто познайомитися з економічними домаганнями, що їх висувають польські економісти. Представили їх „Дзвіниці Польські“, якого намісто організовано до львівського воєводства. В числі в 16. 1. м. читаємо там поворотному мсту ось-що:

Тоді господарського положення Сх. Галичини не можна вважати за корисніше від положення інших воєводств, а воно має послужити доволі важке — проте істотною запорукою продукційної можливості для пром. підприємств, великих і малих.

Потрібно є переключити енергію в діяльність і завоювати економічний домігання. До розвитку госп. життя потрібні є збори зусиль з триманням палативних. Госп. пром. має ужити концентрисації Лаброї комунікації в терму зусиль на ось-тих шляхах: Львів — Стрий — Дрогобич, Стрий — Мостіш, Дрогобич — Трускавець, Львів — Волова, Львів — Холмів, Холмів — Станіславів — Коломия — Косів, Львів — Краків у південно-східному напрямі. Львів — Тернопіль і Львів у напрямі Вишні.

Серед постулатів, що їх висувають госп. кола, особливо важливим, пов'язаним до життя кредитовий

інститут, який зосереджував би в своїй руках цілість кредитових справ для промислу, ремесла і торгівлі. Ці кола з намістом зазначають, що існуючі раніше організації, які зосереджували кредитову пом'ч на більшу осягу, або втратили свій самостійний характер, а їх капітал перейшли центральній організації, або перестали існувати. Тому є проєкт, щоб одній з існуючих інституцій призначити широкую компетенцію в обсягу коротко- і довготривалих кредитів, як так банкових операцій.

В першій черзі повинні дістати кредит — пише далі „Дзвіниці Польські“ — ті польські підприємства, які з трудом утримують рух у своїх верстатах праці, очевидно після провірення життєздатності цих верстатів.

Цялий ряд галузей промислу, ремесла і торгівлі має адоворітні основи і заловнений розвитком — чимас тільки на кредитову пом'ч і те розмірно невеличку.

Висувають концентрисації кредитової пом'чи, переважно короткотривалих, для тих підприємств, що можуть вказатись замовленнями на відсылок достання.

Окрему групу кредитових постулатів у Сх. Галичині представляє розбудова живців, кліматичних стаций і готельярського промислу. В цих можливостях вказється використання мінеральних джерел, які мають велику вагість.

Господарський кола — лігчить газета — починають тепер конкретно ставити постулати в напрямі госп. розбудови Сх. Галичини. Заповідь творення нової госп. округи на території Сх. Галичини викликає оживлену дискусію і будить оправадані налі на території підданно-східних земель“.

Там то інформації подіє польська преса. Покищо невідомо хто є в якому чисельному відношенні заступатиме в „Госп. Раді“ економічні інтереси українського населення, себто інтереси більшості населення тих земель, що їх об'єднує хоча агадана „Рада“ своєю діяльністю. Надісланий речень п інвентурації принесе розв'язку цього цікалого для нас питання. Н.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

НАША ГОСПОДАРСЬКА ПРЕСА.

Стан господарської преси не тільки втриманий в нас у новому році, але ще й багатіший новим місячником п. н. „Кредитова кооперація“. Має він на дилі повзання. З найновіших випусків господарської преси згадаємо:

„Технічні Вісти“ ч. 1 на січень. Ї не в разі технічний журнал, але ві змісту — господарський. Має вже зазначити свого часу, що редакція його перейшла на промислові позиції, достосовані до потреб нашого практичного життя і рахує на читача не тільки з інженерських кол, але теж з загально-громадських. Втримання цієї позиції заповідає редакція в передовій січневого числа. Цікавий, живий зміст заслуговує дівело на те, щоб журнал зловузав собі серед нашого громадянства активних симпатій.

„Торговля і Промисел“ прийшла в новому роком на себе нові обов'язки: бути також для українських ремісників пресовим органом до часу, поки зорганізовано ремісничтво не здобудеться на самостійний часопис. В обох передоріжних аслах (з 1. 1. 1938, січня) поміщений уже матеріал, що обговорює справи ремісників.

„Кооперативна Республіка“ зачала овою січневим випуском 11. рік свого існування. В літературному долату заповідає редакція друж праці проф. Ш. Жіла „Солідарність“.

„Господарсько-Кооперативний Часопис“ появилася в цьому році в новій обертці і графічному оформленні М. Вутовича. Шораз членівний ілюстрації дуже оживляють зміст популярного органу нашої кооперації.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ГОСПОДАРСЬКА ВСЯЧИНА.

— Цифри, подані в найновішій публікації Держ. Інституту в Пулавах „Положення сільських господарств у 1936-37 р.“, отверджують, що покупна сила на селі зросла в р. 1937 як у ділній сільсько-госп. потреб, так і в домашніх бюджетах хліборобів.

— Новий масовий тижневик Оаону „Весь Польска“ (з. 2) гарячо пропагує концентрисації розбудови польської кооперації по селах.

— У краківському воєводстві почалася акція організування безвідсоткових кас для хліборобів. На дилі повзання до життя окрему інституцію з інж. Вольном на чолі. Ї поголовки, що вода дістане державний безвідсотковий кредит у висоті 12 мільонів.

— Згідно з постановою Екон. Комітету Міністерства урухомлено кредити під застав худоби в подвійній формі: асчетовий (до 10 штук худоби) і реєстровий (поверх 10 штук). Кредит 75% вартості худоби є внесений, на 3-6 місяців і на 6% в річному відношенні.

— Білано заграничної торгівлі Польщі за рік 1937 замкнений пасивним салдом у висоті 61.761 тисяч зол. Та не те відбилось по запасах золота і дев'я у Поль. Банку, бо вони на уривку 1937 р. зросли на ок. 48 мільонів у порівнянні до кінця 1936 р. Причина того: кліматичні умови. Пасивні салда хліборобів мають бути врівняні товарним обміном.

— Велике зацікавлення і численні коментарі у зв'язку з конгресом умових працівників у Варшаві викликали заяви організаторів конгресу про те, що умовні працівники в Польщі є за плановим господарством

СВІТОВА ХРОНІКА.

ЗАПОВІДЖЕНЕ ОЖИВЛЕНЕ ЗБРОЄННЯ ПІДВИЩУЄ ЦІНИ.

Положення на товарних ринках і за грошави біржах поправилось, хоч госп. кола львівської Сті все ще нарікають на занадто малі обороти на ринку і їх повільний зріст після загальнування анжикового процесу. Вісти про збільшення зброєння, особливо про розширення програми морських зброєнь, збільшили зацікавлення сиріаціями, особливо в браннях неважливих. Панує думка, що розширення програми зброєння буде в великому ступні рівняння з інфляцією, а через те ціна зброєння відтуче ще сильніше ніж до сї всь господарства. У зв'язку з цим оживують загальної лінки між наші тоді, коли позитивна міжнародна ситуація залишилась даліше в тепер, напружені.

Найкраща подяка Рідній Школі за святочні бажання приходить чеком Рідної Школи.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК.

Минулого тижня „Вс. Огляд“ не повніс в приводе свята. Тому шовно сьоготі справились для важливих друкарських помилок в статті В. Насторожча „Чужий тоталізм і наше господарство“ (див. рідачне число „Діла“). Перша: замість „державного інтервенціонізму“ надруковано „державного інтернаціоналізму“, отже в цілості має бути: „коли читавмо помилки дискусії консервативного „Насу“ й основальної „Газети Польської“ на тему державного інтервенціонізму в етатизму.“ Друга помилка є в потії, де замість сталінізм надруковано тоталізм. При агадні про комунізм і фашизм автор написав: „Тут різниці вож дуже поважні“, починаючи від комуністичної безсильності, яку ніби то залюбно з'ясовували сталінізм“.

ЗНЕСЕННЯ „КОНКУРЕНЦІЙНОЇ КЛЯВЗУЛІ“ В „ГРУПІ ПРОМИСЛОВЦІВ“. — ЗА ТІСНІШУ СПІВПРАЦЮ. — ПІДГОТОВА КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ І ПРОМИСЛОВЦІВ.

Нема ніякого сумніву, що ця подія — як душно завважає інж. Крохмалюк — спричиниться до очищення атмосфери серед українських промисловців. „Група“ — хоч існує розривно недовго — має свої заслуги, проте зможе вона розвинути свою діяльність у цілій Україні, коли не буде ніодного індивідуального промисловця в нашому господарському середовищі, який стояв би осторонь цього організаційного ядра. Тільки тісною співпрацею можна переконати українське громадянство до вугу обороту рідним товаром у нашому національному господарстві. Тільки тісною співпрацею можна ще підтягнути промисловця до його вищої ролі в господарському житті українського народу, як роля тільки бездушної перерібки сировину на готовий виріб. І врешті тільки при допомозі тісної співпраці можна буде

Для інформації читачів „Діла“ зазначимо, що скликання Конгресу українських купців і ремісників у цьому році в засаді вже вирішене. В цьому році сходяться важні роковини: 60-ліття святоюрських ярмарків і 15-ліття „Союзу Українських Купців“ у Львові. Одно і друге хоче наш приватно-господарський світ відсвяткувати і в програмі є саме згаданий конгрес.

—

НЕДАЛЕКА ІНВІГУРАЦІЯ „ГОСПОДАРСЬКОЇ РАДИ СХ ГАЛИЧИНИ“. — ПОСТУЛЯТИ ПОЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСЬКИХ КОЛ У ЗВ'ЯЗКУ З МОЖЛИВОСТІМИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВОЮ СХ. ГАЛИЧИНИ.

... ПОСЛАТИ ПО ШІТТІ КОСЕДИТОВИЙ

Тамі то інформант подає польськ. пресо. Появляю-
невідомо хто і в якому чисельному відношенні засту-
пайтеся в „Росп. Раді“ оригінальні інтереси українсько-
го населення, себто інтереси більшості населення тих
земель, то їх обхоту хоче згадана „Рада“ своєю ді-
яльністю. Надзвичайні рішення її інтуїтивно принесло
познання цього питання для нас питанню.

Н.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО”!

Минулого тижня "Бк. Огляд" не побачив а про-
логу свята. Тому швидко сьогодні сирваємо дві важ-
ливі друкарські помилки в статті В. Неосторонича "Чу-
бий тоталізм і наше господарство" (дня, редакція чи-
ла: "Діла"). Перша: замість "державного інтервенці-
онізму" надруковано "державного інтернаціоналізму"
яке в цілості має бути: коли читаємо політичні дис-
куси консервативного "Часу" й оповіської "Газети
вільської" на тему державного інтервенціонізму й ста-
лінізму... Друга помилка є а потім, де замість сталінізм
надруковано тоталізм. При згадці про комунізм і фа-
шизм автор наголошує: "Тут різниці немай дуже поваж-
но, починаючи від комуністичної безглуздовості, яку ні-
хто з аналітиків сьогоднішній сталінізм"

Сторінка без політики.

Феномен з Уральщини.

В малому містечку Уральську на півночі Росії у 80-их роках минулого століття народилася в подружжі Черновичових здорова й гарна донька, яку назвали Ганною.

Дитина розвивалася зовсім правильно і коли гарна Ганна мала 19 літ, вийшла вона заміж, але небагом розійшлася з чоловіком і знову замешкала з батьками. Молоденька розвідка охоче вчилася з батьками на різні асирки, танці, її краса й дотеп розбили серце не одному молодцеві!

30-літня дівка.

Так пройшло десять літ. Товаришки Ганни звернули увагу на те, що ні лице ні її постання не змінюється — ні одна зморщина не псувала личка Ганни, вона виглядала так само, як тоді, коли мала 18 літ. Автім, це ще ніяке чудо, коли жінка в 30 літ виглядає на десять літ молодша.

Пройшло ще 8 літ. Підчас одної своєї подорожі до далеких своїх познайомилися Ганна з гарним, молодим та заможним хлопцем, який, здивований її красою, просив її руки, одночасно питаючись, чи вона має вже повних 18 літ, тому, що в іншому випадку треба було б просити у відповідних чинників дозволу на шлюб.

Ганна, що мала вже близько 40 літ — не повформувала, очевидно, як завжди жінка, напеченого про свій вік, одначе тому, що була дуже зазбочена й не розуміла, чим пояснити свою невичучу красу, звернулася вона до лікарів, від яких ця справа дісталася до Москви.

Зацікавлення наукового світу.

Легенда про „дівчу молодість“ Ганни перейшла з Москви до Відня, Парижа й Берліна. З той саме час у Відні почалися дослідні надзвичайно спеціальних залоз на розвиток і заклад людського організму. Отже дослідники прийшли до висновку, що у Черновичовій йде саме про якусь надпродукцію таких залоз і вимагали, щоб вона приїхала до Відня для спеціальних дослідів. Одначе Ганна не мала до такої далекої подорожі відваги, зате намовили її

вийхати до Москви, звідки після багатьох дослідів над нею вислали її з черги до Букарешту. Чимало клопоту було при видачі паспорту — бож рішуче вражала різниця між датою її народини і її світлинкою.

Відомий французький портретист Пер ля Фоссе просить Ганну, щоб вона стала йому моделькою до відомого образу „життя починається в 40 літ“ — картина та її назва, стали відомі майже в цілому світі.

А за той час Ганна осягнула вже 50 літ. Її чоловік помер і вона вийшла заміж за 22-літнього молодика та сама не виглядала при ньому більш як на 20 літню дівчину. Вона захоплювалася спортом — між іншим виграла вона при перегонях на ріці Урал, допливши перша в холодний осінній день до мети.

Та небагом, не дочекавшись висліду дискусій лікарів, з яких одна частина пояснювала „молодість“ Ганни діяльністю спеціальних залоз, друга частина — впливом радіоактивного чинника в її організмі — Ганна несподівано вмирає, занедужавши на запалення легенів.

І смерть не розв'язала загадки.

Московський університет пропонував молодому адівцеві величезні гроші за тіло небіжчиці. Та він відмовився — заперестував проти його також цілий Уральськ, що так гордився своєю гарною землячкою, і уладив їй пишній похорон, при чому Ганну дослібно засипали квітами.

Пройшов місяць і світ поволі забув про „дівчу молодість“ Ганну Черновичову. Але не забув про неї науковий світ — врешті переведено експериментування останків Ганни і тоді всіх знову здивувало дивне явище — тіло Ганни Черновичової зовсім не було знищене розкладовим процесом.

Ні смерть ні земля не могли знищити її краси, яка залишилася такою сомою загадкою, якою була за життя.

— о —

Жінка в еспанському війську.

Тяжку добу переживає сьогодні Іспанія — ця розкішна, повна пристрастей та одночасно нещасна країна, якої територію доля вибрала собі для двобою двох зманих нині в Європі течій — націоналізму й комунізму.

Ціла Європа з величезним напруженням і зацікавленням слідкує за вислідом цієї війни й бере в ній збройну та фінансову участь, всупереч ріжним лаям про нейтральність.

Важко собі уявити, що в цій грі, війні беруть активну участь теж жінки і то не в ролі доглядачок ранених воєнків, не як чинник, що топиниє усе алагіднувати, ні, — вони стають до бою рука в руку з мужчинами на барикадах і в окопах.

Чорноока Кармен, яку ми залюбки уявляємо собі з піснею на устах, з червоною рожею в блискучих зубах, розтанцювану і веселу — бється вже нині нарівні з мужчинами і її участь в боях може ще більше розпалює пристрасти

та робить ці бої ще запекліші й завзятіші. Сама Каталонія нараховувала кілька тисяч жінок, що працювали в міліції (для догляду над їхніми дітьми уряджено спеціальні дитячі оселі).

Майже всі жінки, що добровільно записуються до війська, просять вислати їх на фронт та головний секретаріат, в якому владу виконує 5 жінок, лишає частину в запасі, решту по закладженні формальностей, відсилає, залежно від приділу до короткоречинцевих „відділів вправ“ піхоти, артилерії або летунства. У летунстві літають вони як обсерваторки, хоч є серед них теж кілька самостійних летунок, які мають відбутись вже передтим летунський курс.

Темпераментна еспанка стрясла накиненим їй віками пасивність і — замість слухати серенаду коханого зпоза закратованого віконця, слухає тепер серенаду гарматних бомб і скорострілів.

Йошівара — місто гейш.

Минулого року майнула в часописах вістка, що японський уряд рішив ліквідувати розривкову місцевість Йошівару, яка до трьох літ має зникнути з лиця землі.

Йошівара — місто гейш — цих розкішних, діжних, мов квіти, перлин Японії. Не було турста, який перебуваючи в Японії, не відвідав би цього міста.

Початок Йошівари.

Як повстала Йошівара? Японія від давніх часів мала надпродукцію дівчат. При кінці XVI. року починається торгівля дівчатами — батьки везуть їх до міст, де продають їх, як худобу — часом по нещастюрі низьких цінах. В той-же час з'являються цілі банди „дівчатників“, які виградають дівчат з дому і паніше самі продають їх по містах.

Голодні, виснажені морально й фізично, дивляються ці діти (бо часом вже дівчина від 8—12 літ стає предметом торгу) з міста до міста.

Обурені батьки — деяким із них йде найбільше про те, що висовигуєся їм із рук легкий зарібок від торгівлі доньками, протестують все чимраз голосніше і врешті подають формальну скаргу до володаря Іназємона, який у відповідь на цю жалобу створює в 1650 р. спеціальну державну поліцію, яка має переслідувати такі банди й визволювати дівчат.

І справді — сотні нещасливих дівчат врятовано, але тоді уряд станув перед проблемою — що далі робити з тими, морально занедбаними, дівчатами, які відвикли від важкої праці, та привикли до деяких вигод і сибаритства.

Квіти на „шуваровім полі“.

Отже Іназемон відділює їм близько Токіо площу — 7 гектарів землі зарослої шуваром (очевидно шувар вирізали) і на оциненому полі абудували кілька сотень маленьких легких бамбусових хатинок. Так повстала Йошівара — це слово означає „шуварове поле“.

Згодом до Йошівари починають надходити теж дівчата з інтелігентських кол, гнані матеріальними недостатками, іноді привезені сюди вони жорстоким лихварям заробляють у Йошіварі на сплату боргів батька.

Густо часто в „чайному домику“ зустріти поруч звичайної мало-освіченої протутки, дівчину, яка знає кілька європейських мов, прекрасно грає на різних інструментах, співає, танцює, добре розуміється на поезії, часом і сама пише поезії.

Духовний центр Японії.

З ходом століть Йошівара стає духовним осередком Японії. Там сходяться часом на дискусії, в яких нерідко живу участь беруть їх культурні приятельки; там переводять гоголівські трансакції; поети і мистці шукають там мотивів для своєї творчості.

Нерідко жиньсь високопоставлений урядовець, познайомившись в Йошіварі з гейшами, жениться пізніше з нею і ніхто цьому не дивується, бож ці богині поезії й любові слани тільки своєю красою, але й елеганцією, рафінованістю, дотепом.

Підчас землетрусу у 1923 р. в Токіо захопив бамбусові домики в Йошіварі і в пожежі загинуло к. 3.000 гейш.

Йошівару доволі швидко відновили, віддали права, про які ще недавно не могли навіть мріяти. В першу чергу дістали вони право покинути Йошівару — навіть в такім випадку якби не сплатили ще лихварям боргу своїх батьків — бо здебільша дівчата дістаються до Йошівари саме для сплатення таких боргів.

Довгі літа Йошівара належала до Токіо, яке не могло без неї обійтись, так як без цього світла. Широкі кола японського громадянства не можуть повірити в те, що вона має за 3 роки перестати існувати.

ЩО БУЛО БИ, ЯК БИ...

Це не відома товариська гра, яка починається від слів „Що було би, якби?“, але питання, що схвилювало недавно астрономів з планети Реймунда, яка на „волосок“ мине нашу землю. Що сталося би, якби ця планета зударилася була з нашою землею?

Погляди вчених поділені. Варт було би з яким поглядом приглянутися.

Всі згодні в тому, що катастрофа була б безприкладна, якщо „небесний гість“ величезний 4 км. у промірі впав би на сушу. Лососев професор Метеніє каже, що пів Франції зникло би, якби саме їй судилося стати жертвою. Потрясення, сила удару, жар, що випаде, би при зударі — все те було б у таких масштабах, що просто важко собі уявити. За цілу історію людства нічого такого не трапилося.

Інші вчені кажуть, що „заяви про кінець світу доволі перебільшені“. Всеж така, як той небесний „відомок“ упав до океану, счинилася би тоді така буря, що всі кораблі флоту, де вони тоді не знаходилися би, зли би у морських вирах. Величезні хвилі, не встигли би підчас упадку комети, чи як там її, змили б надбережні місцевості, як піпички.

Комета „спізнилася“ на 5 і пів години і „стрічі“ не прийшло. Найбільше жахливим аматори сенсаций та люди, які шукають глибоких потрясень та емоційних переживань.

НАЙНОВІША МОДА В АМЕРИЦІ.

Ексцентрична Америка має — очевидно для звичайних смертників, але для тих, що вих, що можуть собі дозволити навіть на дорожчі забаганки моди — ще одну нову жіночі черевини зі шкіри золотої рибки.

Золота рибка, що досі була хіба оригінальним акварієм, має буцімто дуже прикладний (тільки може трохи за дорого) для мити, головню тому, що вона незвичайно еластична, не пропускає води. Остання прикмета, яку має такого вже великого значення — бо це прийшло б на думку ходити в них до моря!

Шкіра цих черевинчиків, каже реклами, є звичайною м'якка й ніжна. Не треба її ніяким кремом лише чистять її пильною, спеціальною щіточкою та мають спеціальні дінони.

ОТТАК СОБІ!

Стареча любов, як осіне сонце: світить, але не гріє.

Вік жінки, яка всіх критичує, завжди критичним віком.

дає останні звітки з простору
форму приємну для зору
для вуха мелодію прозору...

Літературна нагорода на 1937 р.

I.

КОМУНІКАТ ЖЮРІ ТОПЖ-У.

Жюрі, вибране Радою Т-ва Письменників Журналістів ім. І. Франка для призначення трьох літературних нагород за найкращі твори, видані у 1937 р., на своєму засіданні дня 18. січня 1938 р. рішило одностайно призначити:

Першу нагороду Юрієві Косачеві за три збірки оповідань „Чарівна Україна“, „Клубок Аріадни“ і „Тринадцять чотів“.

Замість другої нагороди жюрі відзначило книжку І. Боршаків „Наполеон і Україна“ з огляду на видаткову літературну прикмету в цій історичній праці.

Третю нагороду призначило Наталі Ливицькій-Холодній за збірку поезій „Сім літер“.

Львів, 18. січня 1938.

Василь Шурат — голова, Микола Матійко-Мельник, Євген Ю. Пеленський, Володимир Радичевський, Михайло Рудницький — члени.

II.

КОМУНІКАТ ЖЮРІ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАГОРОДИ ІМ. ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА ЗА НАЙКРАЩУ ПОВІСТЬ У 1937. Р.

Жюрі для визначення літературної нагороди ім. В. Стефаніка, утвореної українцями міста Торонто в Канаді за найкращу повість у 1937 р., надруковану на українських землях та за кордоном, одностайно признало за найкращу повість у 1937 р. твор Галини Журби „РЕВОЛЮЦІЯ ІДЕ“ та рішило звернутись до Ради

ТОПЖ дати згадану нагороду авторці цієї повісті.

Львів, 21. січня 1938.

В. Сімович — голова; Гр. Лукицький, В. Софронів-Левинський — члени.

III.

КОМУНІКАТ РАДИ ТОПЖ-У.

Рада ТОПЖ-у на своєму засіданні 21. січня 1938. прийняла до відома рішення одного і другого жюрі і за визначені твори призначила такі грошові нагороди:

П. Юрієві Косачеві 600 зол., п. Ількові Боршаків 400 зол. і п. Наталі Ливицькій-Холодній 300 зол.

Нагороду ім. В. Стефаніка міста Торонто в Канаді п. Галині Журбі — 75 дол. канад.

Львів, 22. січня 1938.

ЗА РАДУ Т-ВА:

Роман Купчинський, голова.

Іван Кедрич, секретар.

НА ЛІТЕРАТУРНИЙ ФОНД 1937. Р.

зложили далішні жертви: О. Левинська і С.ма (фабр. Елегант), Львів 50 зол., Т-во „Просвіта“, Львів 50 зол., Видавництво Українська Преса“, Львів 50 зол., Видавництво „Діло“, Львів 50 зол., Т-во Сільський Господар, Львів 10 зол., Мих. Терлецький, Львів 50 зол., кооп. „Суспільний Промисл“, Львів 50 зол., Центробанк, Львів 50 зол.

Рада Т-ва складає всім Жертводавцям ширшу подяку; просить складати далішні грошові жертви на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3. Має, з допискою: „Літературний Фонд“.

Недопущений доказ правди в обороні „Діла“.

СПРАВА ЗДОГАДНИХ „СУБВЕНЦІЙ“ „ДІЛА“.

У „Руському Голосі“ з 28. листопада 1937. появилася за підписом п. Ганасевича стаття, в якій і були „ревелції“ про субвенції для „Діла“. „Діло“ — мовляв — має 13.000 зол. власних капіталів зате 224.000 зол. довгів; тай-у існування „Діла“ читачі „Руського Голоса“ могли висунути собі на підставі іншого місця тієї статті так, що „Діло“ дістає субвенції з церковних фондів, і то тих, які повстали з паразитичних церковних ґрунтів.

Редакція „Діла“ зареагувала на це відповідою п. м. „Квітета і брехня“ у числі з 28-го листопада м. р. Пан Ганасевич почув себе ображеним, що йому закидають клевету і брехню та накаржав відповідального редактора „Діла“ Гр. О. Костика за знеславлення зі ст. 255, § 1. к. к. Дотична розправа відбулася 20. ц. м. перед окружним судом у Львові. Судив суддя п. Льюер, заступав відп. ред. „Діла“ адв. д-р О. Суховерський.

Оборона заявила, що обвинувачений особисто непричастий, бо тієї замітки в „Ділі“ не писав і про неї не знав. Однак тому, що „Діло“ ніколи субвенцій не діставало і не дістає обви-

нування готов перевести доказ правди. У письменному спротиві оборона навела точні докази на підставі затвердженого Ревізі. Союзом білянсу Вид. Співки „Діло“ та на правду своїх слів подавала однаково свідка-бухгалтера, як також документарні дані.

Суддя станув на формальному ґрунті: тому, що обвинувачений сам особисто інкримінованої замітки не писав, не може переводити доказу правди щодо її слушності. Тому засудив його за пресовий проступок на гривну 50 золотих і кошти. Таким робом мериторично щодо згаданих субвенцій для „Діла“ і його маеткового стану справа взагалі не підлягала розглядові. Тому, що оборона стоїть далі на становищі, що може перевести доказ правди — внесла проти присуду апеляцію.

Таким робом „Слово Народове“, яке зорадісно у нинішньому числі великим друком голосить, що „Діло“ „було субвенціоноване з церковних фондів“, — накручує на свій лад присуд у вчорашній розправі, бо ані доказу на це не переведено, ані сам присуд, що спирався на формальних мотивів, не є правосильний.

Мін. Понятовський в огні критики.

Дня 20. ц. м. бюджетова комісія сойму разом над бюджетом міністерства хліборобства і земельних реформ.

Політику міністра Понятовського піддав критиці вже референт бюджету пос. Собчик, який атакував її в гострий спосіб східньо-галицької помішник, пос. Закліка, який під кінець своїх мовлень заявив, що голосуватиме проти прелімінаря бюджету міністерства хліборобства.

Від УГР. промовляв пос. 3. Пеленський, який обговорив політику м-ства у відношенні до українців і подав до відома, що українські послы голосуватимуть проти бюджету м-ства хліборобства і зем. реформ.

Дискусія протягнулася далеко поза північ. У соймових кулуарах кружляла чутка, що противники мін. Понятовського зголосять внесок у справі відкинення бюджетового прелімінаря м-ства хліборобства і земельних реформ.

Перед новими виборами до румунських самоуправних органів.

Вибори до промислових рад відбудуться між 25. лютого і 1. квітнем, по черзі в поодинокі департаменти.

Король розказав ради рільничих і промислових палат. Вибори відбудуться до

4 місяців — до того часу палатами кермуватимуть тимчасові комісії.

Алькоголь і тютюн сприяють умовий розвиток людини.

АРЕШТУВАЛИ Ц. К. КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ПОРТУГАЛІЇ.

В Ліссабоні поліція арештувала цілий Центральний Комітет Комунистичної Партії Португалії за винятком одного лікаря, який утік. Сподіється далішних арештувань.

НОВА КНИЖКА

ЮРІЯ КОСАЧ:

„ЧАД“

повість.

Є це історія наших емігрантів, що розплутують у своєму гурті таємничу справу одного вбивства.

ЦІНА КНИЖКИ ЗОЛ. 2.20, ПОРТО 30 СЕНТ.

Замовляти в Адміністрації „Діло“, Львів, Ринок 10, II. і у всіх книгарнях.

Відозви й комунікати.

ТРЕБА ПРОВІДНИЦЬ ДО ДИТЯЧИХ САДКІВ.

Вписуйтесь на курс провідниць!

Дитячі садки здобувають у нас право громадянства. Корисну діяльність дитячих садків над дітьми в дошкільному віці ствердила і признала шкільна влада. Вслід за тим Кураторія ЛШО з 2. січня 1935 ч. I. 35006/34 звернулася до шкільних інспекторів, щоби „при творенні дитячих садків не утруднювали гуманітарним установам їх важкої добродійної праці“.

В минулому році число дитячих садків зросло з 655 на 788. Число дітей у дитячих садках зросло в мин. році з 25. 482 на 29.885. На кошти удержання тих дитячих садків виложило гро-

ЗЕЛА ПРОТИ ТЕРПІННЯМ ЛЕГЕНІВ

загально відома як закладують НАШЕЛЬ

„Herbata Puhlimanna“ ПАЧКА 1.85 ЗОЛ.

Дістанете в аптеках і дрогеріях.

мадянство 157.620 зол. Це наглядний доказ, скільки ваги приважує наряд до дитячих садків і як не жалус на них гроші.

Великою перепорою у творенні нових дитячих садків була м. і. і недостача вишколених провідниць. Щоб доповнити кадри провідниць, Головна Управа РШ відкриває курс провідниць дитячих садків у Львові з днем 1. березня 1938. р., який триватиме 6 тижнів та обійме всі потрібні теоретичні і практичні предмети.

Подання вносити просто до Головної Управи Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, з долученням таких документів або їх відписів: 1) метрика уродження, 2) свідоцтво зрілості учительської семінарії, гімназії або рівнорядної школи, 3) лікарська посвідка здоров'я, 4) поручення від Повітового Союзу Кружків (Повітового Кружка) РШ або іншої української повітової установи.

Речинень зголошень найдаліше до 15. лютого 1938. р.

Оплата 20 зол.

Якщо не зголоситься найменше 20 учасниць, то курс не відбудеться і про це Головна Управа РШ повідомить зацікавлених.

Користайтеся з нагоди та у власному інтересі вписуйтесь негайно на курс! Таким чином чимало наших безробітних інтелігентних дівчат матиме змогу чесно і корисно працювати та деякого заробітку.

Головна Управа Рідної Школи.

ДО ВСІХ ВИДІЛІВ ФІЛІЙ І ЧИТАЛЕНЬ „ПРОСВІТИ“ У КРАЮ!

Канцелярія Т-ва „Просвіта“ у Львові вишле всі Виділи філій і читалень „Просвіти“ в краю подбати, щоб усі збіжкові листи на „Дар Просвіти“ і зібрані гроші були якнайскорше — найпізніше до дня 30. січня 1938. р. — відіслані до канцелярії Т-ва „Просвіта“ (Львів, Ринок 10, I. поверх). Т-во „Просвіта“ в найкоротшому часі мусить виготовити точне звітномість з переведення цього річної збірки „Дару Просвіти“ і подати до відома адміністраційної влади.

Канцелярія Т-ва „Просвіта“.

Алкоголь и наркотики снижают умный потенциал
человека.

Книжечница Т. на „Просвета“.

В очікуванні мільйона.

Вже небагато днів відлідає нас від найбільш емоційної для кожного гравця хвилини, коли буде рішатись доля головної гри четвертої класи — мільйона золотих.

Тимчасом кожний день приносить нам відомості про вихід з кола більших або середніх вигр, які поважно підсилюють представників найрізноманітніших суспільних клас у численних місцевостях краю.

І нпр. саме між власниками ч. 145912, на які випала одна з вигр 75.000 золотих з побіч одного духовного і техника, п. Марія Поспішна, домагаючись працівника з Варшави і п. Антоній Рунька, малоземельний знід Гарволина. Легко додуматись, які можливості дасть п. Рукавко-ві виплачена йому сума 15.000 зол.; він зможе не лише впровадити уліпшення до свого господарства, але і побилизити його значно.

Велику пошів дістали чотири військові ле-туни, з п. плотоном А. Валасовичем на чо-

лі, бо на їх число 136518 випала вигр на 50.000 зол. Інші чвертки цього лосьу зреалізували пп. І. Стельмах з Ожарова, М. Гмах з Волківська і І. Вайцман з Пиліці.

Цікавий, заразом дуже приємний випадок трапився п. Миколі Шуткові, що мешкає в Варшаві, при вул. Литовській ч. 11. А саме дістав він від свого приятеля п. Льончевського, студента, дарунок на ялинку у формі цілого лосьу ч. 2840. І саме в біжучому тягненні четвертої класи це число виграло 30.000 зол., отже вартість дарунку, який дістав п. Шутко, винесла 21.000 зол.

Можна йому позаздрити! Але замість позаздрити, ліпше засобитися в лось до першої класи 41. лотерії, в якій, завдяки поділові лосьів на п'ять частин і зредукуванні їх числа з 195 на 160 тисяч, шанси вигр є значно більші, ніж дотепер.

**Есконтуйте
Доміцілюйте
Давайте до інкаса**
на логічних умовах у **ПРОМ-БАНКУ** Львів, Гродзиських 1, І. п.

ВЕКСЛІ

З концертної сали.

П'ЯНИСТ ІГНАЦ ФРІДМАН.

Після приблизно десятилітньої відсутності з'явився на концертній естраді міського театру у Львові (в четвер 20. ц. м.) світової слави п'яніст Ігнац Фрідман. З Кракова родом, по фортеп'яновій культурі і смаку належить він до давньої віденської школи, якої головними представниками були в останніх часах Моріц Розенталь, Еміль Зауер і ін. Є це, так сказати, елегантний (якоби трохи солодково заправлений) бравурний стиль, що любується у старокляси-чній літературі (до вчасного, себто молодого Бетовена включно) з одного боку, з другого боку поклоняється романтичним потенціатам форте-п'яну, як Ліст, Шопен, Шуман, зате виключає „тяжких“ неоромантиків і модерністів із про-грами концертів.

Це обмеження ми бачили і в програмі Фрід-мана, у якій всезаодно і виключно царював (по-біч Шакони, Баха) Моцарт, Гуммель, Шуман і Шопен. Така ексклюзивність, яка могла би стати у пересічного п'яніста небезпечною, у п'яніста тої міри, що Фрідман, не разить, бо вони із своїми безмежними технічними й виразовими засобами та навіть „триками“ нахочуть усе змо-гу добити з вічної краси Моцарта, Шопена чи Шумана щось нове та ним привертати увагу слухачів.

Не зважаючи на некорисні акустичні умови, як для фортеп'янових виступів сали Великого Театру, новий інструмент Бенендорфера звучав на диво добре.

С. Л.

НОВИНКИ.

— Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧ-НІ Стефаній Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурдзала та інж. хемії, Львів, Коперника 42 А, т. 272—18. Початок викладів 15. лютого ц. р. Пресекти безплатно. Додаткові Курси лічи-ного масажу тіла і руханки. 2711 8—10

— Ревія Мод відбудеться в неділю 23. січня 1938 р. в год. 12-їй вполудне в сали „Маскота“ (альніше „Скіа“), пасаж Міколяша (а не в сали театру Різнородностей). У програму Ревії вхо-дять 1, 3, 5, 7, 9, 11. Показ найновіших зразків модерних жіночих одягів. 2. „Меланхолійний вальс“ — музика А. Гольд — слова Я. Масляка — жіночий вокальний квартет „Богема“ під проводом п. В. Балтаровича. 4. Лекція геогра-фії — вокально-танкова продукція п. Стефи Стадніківної. 6. Менует — „анок учениць шко-ли проф. О. Суховерської. 8. „Із бачю“ — Ар-діні — сольовий спів п. І. Ярославич. 10. „А мо-же так, а може ні“ — муз. В. Балтаровича, слова Я. Масляка — жіночий вокальний квар-тет „Богема“. 12. „Жінка“ — мейло-деклямація п. Стефи Стадніківної. — Моделі балетних, ве-черових, візитових і спортивних сукош та пла-шів і костюмів з робітні „Труду“ під управою п. Елі Олесницької. Карти вступу в канцелярії „Труду“. Ринок 39. 194 1—2

— Карнавал Іде! Гарна пані не забуває під-креслити свій чар в українським косметичним інституті „Космо“. Львів, Миколаєв 7. 4—20

— П'яністка Дарія Гординська-Каранович, що з незвичайним успіхом виступила перед мі-крофоном львівського радіа, дасть себе почув-ти у власному концерті дня 4. лютого в год. 8-їй веч. у великій сали Муз. Т-ва ім. Лисенка. У програмі твори виключно українських композиторів, переважно у нас ще не виконувани. Ближчі інформації пізніше. Дохід призначений Українському Комітетові допомоги безробіт-ним при Т-ві „Сила“.

— Надзвичайні Загальні Збори Т-ва „Медич-на Громада“ відбудуться в п'ятницю 27. II. 1938 в год. 18-їй у доміці Т-ва при вул. Чарнецько-вої 26/II. — Виділ.

— Святочні сходи з приводу 20-ліття про-голосшення самостійності Української Держави та 19-ліття проголошення соборності всіх у-країнських земель відбудуться в суботу 22. ц. м. в кімнатах Краєвої Народної Канцелярії у Львові (вул. Підвалля ч. 7, III. пов.). Початок: год. 18.

— Виклад п. н. „Відродження католицизму у Франції“ (обсервації і враження з подорожі) проф. М. Чубатого відбудеться в неділю 23-го січня ц. р. в сали „Української Бесіди“ при вул. Рутівського 22. Початок: год. 6. веч.

— Найближчі українські аудії у львівсько-му радіо. В суботу 22. ц. м. передаватиме львів-ська радіостанція в год. 16.15—16.50 на всі ра-діостанції Польщі концерт хору Дм. Котка, у який ввійдуть такі твори: Лисенко: Різдвяна постяма, Ой, у саду, та павочка ходить, Сте-ценка, Через поле широкее — Котка, Ой, вид-но село — Людкевича, Колись дівчино мила і Накрила нічка — Гайворонського, Гуцульський аркан, Верховино, Ставок засну, врешті гу-цульські пісні в обрібці Котка — Голі Карпати, Коло млина яворина, Постіль нам каміння. — В понеділок 24. ц. м. в рамках літературної хвилини (год. 18.35—18.50) буде аудіяція про-теґрність Б. І. Антонича, про якого відчит ма-тиме д-р Яр. Рудницький. Відчит переплітати-м: ти рецитатії творів поета у виконанні від-омої нашої декляматорки м-ра Ірини Гургулі. — У вівторок 25. ц. м. в год. 18.10—18.20 від-чит д-ра І. Свеніцького: „Українське музей-ництво“.

— Театр ім. І. Тобілевича, якого наше львів-ське громадянство не мало нагоди вже давно оглядати, дасть тільки дві вистави у Театрі Різнородностей у найближчий понеділок і вісто-рок. У понеділок побачимо пєсу І. Зубенка, зроблену на підставі студії І. Боршака про Гр. Оранка, у вівторок драму про Довбуша, ново-го автора.

— Відчит про найновіші течії у французько-му малярстві матиме заходом Проф. Союзу Ар-тистів Плястиків у Львові 26. січня п-і Т. Тиш-кевичева в год. 19-їй у сали Промисларового Му-зею при вул. Гетьманській. Прелегентка є ма-ляркою.

— Новий ректор львівського університету. На засіданні делегатів поодиноких виділів львівського університету вибрано одноголосно ректором проф. д-ра Едмунда Буяндю. Згідно з приписами цей вибір мусить затвердити ще міністр освіти і президенти двох виш.

— Бажне для філії і читальні „Просвіта“ в нєї: публичних бібліотек. На внесення спроти Гловоного Виділу Т-ва „Просвіта“ проти ко-фісати коломийським окружним судом ста-ки під наголовком „Твори Амаросія Мет-ського і Миколи Костомарова“, видання дру-Накладом Товариства „Просвіта“ у Львові 1914. Руська Письменність IV., — той сам о-ружний суд до ч. справи III. 1. Пр. 16/36 пр-ати себе невластивим до вирішування пово-конфісати і передав справу до вирішення о-кружному судові у Львові як властивому. І-слідком цього як до остаточного вирішен-ня справи львівським окружним судом више і-дана книжка є вільна від конфіскації. — Ка-пельня Т-ва „Просвіта“.

— Збірня вистави образів Чапського, Шма-ського і Водзіцької відкриття щодень між 10—15 в новій доміці Союзу артистів живо-ків при Марієвській площі ч. 9, I. пов.

— Засідання Комісії національної економи-соціології і статистики буде в четвер, 27. ц. м. в год. 18. у бібліотечі НТШ. На порядку ріш-рат д-ра В. Огоновського: Національна, на-дльна та професійна структура населен-ня Львова.

— Протестантийний страйк проголошений сту-денти академії закордонної торгівлі у Львові зв'язку з акцією технічної молоді спроти страйку проти проекту закону про титул інжен-ера. Страйк проголошено на один день.

— Хто виграв на лотерії? В нинішній тя-гненні Державної Клясової Лотерії випали та-к виграні: 10.000 зол. на ч. 177041; 5.000 зол. на ч. 32359, 148648, 156963; 2.000 зол. на ч. 10434, 24076, 30916, 40505, 43724, 53043, 59038, 74590, 75683, 81216, 82109, 101025, 103138225, 158495, 160072, 1811911, 191459; 1.000 зол. на ч. 1797, 12440, 13555, 19242, 17324625, 52776 55923, 66205, 66353, 88804, 97406, 99936, 129899, 131956, 144659, 146152207, 156965, 160920, 171324, 171536, 183194816, 193277.

— Латинська парохія в Косові повстав останніх днях під проводом оо. Франціш-Пароком став кс. Євген Венґжин, що обслу-говує над каплицею в Жабю.

— День 1. лютого у школах. Міністр осві-розпорядив, щоб день 1-го лютого, в якій припадають іменини президента Ігнатія Мо-ціцького, був вільний від науки. Сала про-влаштувати богослуження і виклади про д-ність президента.

— Не платити відступного. Льокаторські о-ганізації звертають увагу, що з огляду на в-ключення знід охорони льокаторів місця опорожнених по 31. грудня при внасліді не-мешкань відступне не може мати ніякого ста-дання. Відступне було подумане як свого ро-еквівалент за охорону, яку давав льокаторам закон насемникам. Цей момент після 31. груд-ня не грає ніякої ролі. Одночасно ще раз нага-дується, що мешкання опорожнені перед 1937. р., об'являть дальше охороною льокаторів.

— Чи нє для табачні чи табачні для нєї? за-лізничній стації в Сокалі зажадав на дні 19. Б. бікету їзди до дівриця Львів-Підляске. Говор-по українськи, маючи до цього повне право, це якийсь дуже молодий урядник відпові-дав українською мовою не розуміє і спитав хіба р-зів: „доконд пан едзе“, дістаючи бачення на-інську відповідь. Скінчилося на тім, що ін-мусів попросити якогось пасажера, щоб по-для нього бажаний білет. Повідомлений про-інцидент начальник стації ахвигнув тільки ра-нами. Так обслуговують залізничні функці-онери своїх пасажерів на території з перевагою поль-ського населення.

— Не пийте до Совітів. Польський „Зем-ний Хрест“ остерігає перед виснаженням до своїх і знайомих у Совітах, тому що в-стягають на адресатів небажані листи і пе-рішній політичний ситуації совітська лі-пильно стежить за всякою кореспонденцією за кордону і в результаті адресати виста-на жорсткої репресії. Торкаться не не по-листових посилок, але й грошових, а також одягових і т. п. Взагалі виснаження листів до Совітів стає поважною небез-пекою для своїх і знайомих.

— За спроневерієм поштової гроші о-кружному судові у Львові відбувся розсуд проти Яна Шибби, грошового ласкатора, за спроневерієм 1.020 зол., призначених на по-сімох переказів. Його засудили на п'ять ро-ків в'язниці.

— Тайний дім розпусти. Виправданий мешканець роєвічки Сари Бухгольц до-віда ч. 17, у Львові. Як стверджує до-повідь Бухгольцова шукала наживи на домашній Наполеона до розпусти гарні жінок, що ділилися в матеріальних клопотах. Мешканець

холодні безробітні, лише пацяті уряднички і т.п. однієї безробітні брала винагороду 10—20 від каленції мужики брала винагороду 3—5 зол., загалом, а жінкам виплачувалося з того 3—5 зол., загалом, решту собі. Поліція арештувала Бухарочу решту собі. Поліція арештувала Бухарочу, а її мешканців покинуло запечатати, голі, а її мешканців покинуло запечатати, голі, а її мешканців покинуло запечатати, голі.

— Помер А. Кендзор. У Кракові помер у 17-му році життя Анджей Кендзор, б. начальник меліоративного відділу в галицькому Кракові. Б. голова Самоврядного Відділу свого Відділу, б. голова Самоврядного Відділу свого Відділу, б. голова Самоврядного Відділу свого Відділу.

— Людина Луцька. Місто Луцьк 1-го січня п. р. мало 41.680 мешканців. У тому було: католиків 14.46, православних 6.774 осіб, єванг.-аугсбурського віросповідання 1.111, юдеев 18.325, караміського 63, інших віросповідань 561 осіб.

— Споживчі крамниці будуть відчинені до 21-ї години вечором. Досі споживчі крамниці не могли бути відчинені тільки до 7-ї години вечором. Та життя вимагає, щоб ці крамниці були відчинені до 21-ї години з тим застереженням, що клієнтів обслуговували б виключно жінками, без допомоги персоналу, так щоб не було колізій із законодавством праці.

— Вкрали вагон яблук. Варшавську поліцію повідомлено, що із складу овочів Казимира Рогоза у Львові вкрадено 10.000 кг. яблук. Злодій везе вагон яблук на два вагони. Злодій везе вагон яблук на два вагони. Злодій везе вагон яблук на два вагони.

— Знайшли жертву лавини. Із туристичного заходу на Заросляку під Ворохтою повідомлено, що 20. ц. м. відкопали з під снігу тіло Вітоха Савицького, урядовця дирекції державних лісів в Луцьку, який погіб минулого тижня під сніговою лавиною. Над розкопанням лавини працювало 20 воїнів.

— Хто такий Марушечко? У зв'язку з арештуванням бандита Марушечка деякі часописи принесли вістку, що він є несправедливим сином одного польського аристократа. Всупереч цьому „ДКІ“ довідується, що він несправедливий син сільської робітнички з Корніни, пов. Ярослав (померла в 1927 р.) та одного кубанського козака, що катрувався зі своїм полком у цьому році під час світової війни. Не маючи домової праці, став уже молодим хлопцем волоцюгою, що мандрував по містах, а вкінці злодієм і бандитом.

— Трагедія совітського дипломата. Совітський уряд наказав своєму послові в Осло Якубовичеві, щоб негайно вернувся до Москви, підозрюючи його в шпигунстві та співпраці з Троцьким. Коли Якубович не спіймався з померотом, його засудили заочно на смерть, а крім того повідомили, що розстріляють його всіх синів у Москві, якщо батько не послухає приказу. Наслідком такої загрози Якубович зібрався до Москви і знаходиться вже у Стокгольмі. Волею сам згинуть, ніж допустити до розстрілу синів.

— Хто торгує алкоголем? З наказу румунського міністерства скарбу монополярна влада виготовила статистику реставрацій, шинків і цехів та походження їх власників. Із статистики виходить, що в черновецькому повіті є 74 шинкивірки алкоголю. По національності припадає на румунів 87 шинків, на поляків 15, на українців 34, а на жидів 447. В селі Чернівцях є 50 шинкарів румунів, 22 поляків, 30 німців, 15 українців і 269 жидів. У малих містечках майже всі шинки в жидівських руках.

— Івазія мишей у Німеччині. Частину Німеччини, а саме між Баварією і Зальцбургом зникла величезна кількість дивних мишей і жовтих комірців і з білою смужкою на череві. Ці миши перенесли повний зліс. Люди не можуть собі з ними дати ради. Майже всі коти покинули від спожиття тих мишей. Думали, що морози їх знищать, але помилилися, бо більшість мишей, які роблять величезні шкоди, не зменшилася. Зоологічний інститут стверджує, що та порода мишей все жила в лісах Німеччини, але в дуже малій кількості.

— Згинув 47 осіб. На основі урядового комунікату наслідком пожежі в колерії Ст. Це-рент у Канаді втратило життя 47 осіб. Видобули тіла 23 осіб, а тіла 24 осіб знаходяться ще під завалками.

— Пожарники вмерли в часі „золотого весілля“. Сталося це в італійському місті Аоста, де 71-літній пенсіонер Мішле в 69-літньому віці одружився на 22-літній Маріє. Обидва приготувалися до „золотого весілля“, що мало відбутися дуже вчорашнього вечора. Мішле дів перед тим сілим оздобленням

сплятом старий Мішле захворів на запалення легенів і раптом у дні „золотого весілля“ помер. Незабаром занедужала наглу на серце його жінка і кілька годин пізніше теж померла. Численні запрошені гості замість бавитися на „золотому весіллі“, лишилися на похорон подружжя пари.

— Загально відомі зела проти терпіння легенів „чай Пульмана“, що злагіднюють кашель, усувають флегму, можна дістати у всіх антиках і дрогеріях. Оригінальна пачка коштує зол. 1.65.

§ Посмертні згадки.

Для 9. січня ц. р. помер у своєму рідному селі Березниці Вишній, пов. Лисько, у віці 82 р. Антін Старух, бувший посол до галицького сейму з лиського повіту, довголітній член повітової ради і начальник громади. Похорон відбувся 12. січня на місцевий цвинтар. В. П. П.

Дописи.

ГОРОДОК.

Йордан у Городку. Йордан у Городку святкують щорічно з особливим урочистим способом. Величезне водосвітіння відбувається на великій городеньській стелі при участі всього українського громадянства та неорганізованих мас народу. В день Богоявлення відправив у церкві св. Благовіщення співачку Службу Богу в год. 9. о. парох В. Родольський. На Службі Божій були присутні представники державної, військової і цивільної влади, всіх урядів та делегати управи міста і майже всі місцеві українські інтелігенції, що репрезентувала культ.-освітн. товариства. Після Служби Божої урочисто відправив урочистого посвячення води на стелі. У поході взяли участь процесії всіх трьох городеньських церков — похід відчиняли дугонини під проводом голови м-ра О. Андрушчиня. В часі походу співав хор під дир. В. Мельника. Похід перейшов Ринком та вул. Колішовою на стелі, де перед усталеним престолом відправив обряд урочистого посвячення води о. дек. В. Родольський, а виступи о. О. Шаравенча, о. О. Кайта та о. В. Чопак. По водосвятті похід перейшов Ринком, задержуючись перед будівлями магістрату, Українбанку та староства, вулиці вступав о. парох доколюючи йорданського посвячення. Перед церквою похід розвивався.

СОКАЛЬ.

Заборона влаштовувати імпрези наразі частинно вилізняла. Довели на влаштування мюзез Ж-отакти уже майже всі сепси, крім деяких, що мають у старості оціню неспокійних. До місцевостей, де обов'язує заборона, належить і Сокаль. Цілава тут отаповити референта п. Адамца, що навіть сепсам, котрі є на інтекті, дає дозволу, коли такі представники підуть особисто, а не вносять подальш колективно терез свою філію. Чи йде тут про підірвання авторитету філії, чи про щось інше п. Адамцові, не знаємо. В кожному разі справа дуже цікава.

Що це значить? На сам Свят-Вечір прибуло до села Спасова несподівано двоє поліційних агентів і чотирьох мушкетерів поліції, що з револьверами в руках зачали перевозити труси. Ціла та акція закінчилася нічим, тіла тільки тим, що перервало українським сепсам Свят Вечір. Запитуємо з цього місця, що це мало означити?

Маленький Вечір пройшов у Сокалі з великим успіхом. З програми слід відмітити дует п. Горбачевського й п. Романа Книжа (скрипка й фортепіано). Новий Рік привітав довгою патріотичною промовою о. Салуж, що рівночасно прочитав довгий перекладський ала-дики влангувати таллі. До раннього ранку гомоніли томи оркестри, аніжати новий рік.

Збірка „Дару Прощення“ пройшла в цілому повіті з помітним успіхом. Села сокальського повіту розуміють зводі загу Прощення і тому не жалували своїх шалених латів на її кваліфікацій дар.

Чим це закінчиться? Кожного, хто бачив, як молоді дівки б'яли по місті і адірвали клендері, які сповіщали про смерть б. п. д-ра О. Мотнацького, огортав біль. Во можна не погоджуватися з даною ідео-логією, можна її й доборовати, але щоб невинність свою доводити аж до худілатості, це вже стало, що вимагає негайної реакції всього громадянства. На місце братоненальності повинна вже рап прийти холодна за-становка. Необчислених виступів малою тіла досить!

СТАНІСЛАВІВ.

Ялинка „Супруги“. Миш. тижня удала „Супруги“ для своїх членів з наближеною рідною Ялинкою в селі „Української Весілля“. Серед товариських збав, переплітаних скетчами, перовали вібрані носоло й до-гідно час до тієї ночі.

Музей. Тихо, без галасу привітавши гурт людей до відкриття в нашому місті такої важкої ступні, як музей. Ініціатором того діла є д-р Я. Хмільський. аніжати аї своїй енергії та послідовності. Тому й віри-мо, що при допомозі гурта людей адіється йому музей в Станіславові постанити на добрих основах і забез-

печити його розвів. Покищо музей привітається, а кабінети д-ра Хмільського. Виспівати з кожним днем аротують, тому все являється на те, що музей скоро роз-винеться. Коли вити тіх уагу, що під Станіславовом лежить Крило, то заснування музею у Станіславові виваляється нашою кончецією. Тим то й віримо, що громадянство підє назустріч гуртові ініціаторів а д-ром Хмільським на чолі. Взагом подімо ширший світ а діяльності музею, щоб громадянству представити до-кладно його стан.

Як Станіславів зустрічав Новий Рік. Традиційно, як щороку, все українське громадянство питало Новий Рік. В селі „Української Весілля“ та в селі „Со-кола“ виваляється численна громада, щоб попрощати старий рік і привітати новий. Тут і там відбулись реві а відповідною програмою і ціла того йшла забав до білого ранку.

Б. Л.

Шахи.

Шахові змагання за мистецтво українського студент-ства, влаштовані Т-вом У. С. Л. П. „Основа“ у Львові.

З причини різдвяних ферій турнір закінчується саме теор останніми 3 рундами. Перше місце ршати-ме партія Шевчик-Романшини. Першому з них виста-пе до алобутти першого міся релі, другий мусить ви-грати. Третій претендент на першуна т. Туринський мусить задовольнитися евантуально з місцем, бо відла-уже по 1.1й точці Шевчикова й Романшинова. Інші емагуні від попереднього, поданого перед світлами стани табелі не довели до остатних амін, так що стані табелі по Х. рунді є такий:

1. Шевчик	10	9½
2. Романшини	9	8
3. Туринський	9	7
4. Мончук	9	6½
5. Вілнський	9	5½
6. Костенький	8	5½
7. Николін	9	4
8. Мороз	9	3
9. Прийма	10	3
10. Кабляк	10	3
11. Кордуба	8	2½
12. Мисак	10	2½
13. Малонький	10	2½
14. Тишовницький	8	2

Спорт.

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР КЛК, ЛЬВІВ.

Видів Філі КЛР. Львів, ілччи назустріч прохат-ням своїх членів і симпатиків, узладкує в період 23. ц. м. з год. 6. веч. у селі клубу КЛК. при вул. Рутко-вського 22, III. товариський вечір для членів і запро-ваджених гостей.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Матч України з Лехією в ганці відбудеться в пе-дію 23. ц. м. на льодовиці Погоні при вул. Шимови-чів в год. 7. веч. тільки з год. 12. вночі.

Погонь — АЗС 5:0 в-о. Заподілений на чотир-галіковий матч аз мистецтва А-лясок не відбувся з-віни АЗС-у, тому судити п. Залеський відзначиває во-кер для Погоні.

Варшава — Рим 3:7. Італійська репрезентція від-була свій третій матч у Польщі і несподівано прогала з Варшавою 2:7. Несподіванкою була програва мистця Елериі Серго (Р) зі Сомбковом.

Перший крон боксерський починається у Львові сьогодні 21. і триватиме до понеді 23. Усі отвірні відбу-ватимуться у Спортивній Галі.

Інаугурація львівського футболу у лютому? 6. лю-того ц. р. має відбутися в друтованні ПБПН-у тренінг двоох репрезентативних тіла округи, як підготова де найбільших міждержавних аматерів. Такі матчі відбу-дуться у всіх округах. Значить 6. лютого повинні ма-мати у Львові інаугурацію футбольного сезону, якщо пані ама на те погодяться.

Націоналізація румунського спорту. Румунська проєс валовіде націоналізацію румунського спорту. В кожній футбольній друвині може виступати тільки трьох нерумунів. Цей удар не не лиш по жидів, але й по австрійських та мадярських гравців.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛАТЕЛІСТ. Мюнхен. Рік XIII. Ч. 11.12. листопад— грудень 1937. Зм'єст. Д-р Іван К. Турин: Земля рока на марках. — М. Секретар: Пошта на Західній Україні. — А. Шкоман: Спеціалізація а марочних каталогах. — Нові марки. — Дрібні листи. — Критика і бібліографія. Пресовий фонд „У. Ф.“ — Дарові ілюстр. — Оголошення.

НИВА. Часопис приналежний церковним і суспіль-ним справам. Рік XXXIII. Ч. 1. Січень 1938. Зм'єст: Салалій Юнлей. — Роман Лиско: Слава Пресв. Во-городниц у наших богослуженнях. — о. П. Павловск: Цілюєся на Свят-Вечір. — о. д-р Г. Костельник: Про-важні чуда. — Х.: З голосів преси. — о. І. Н.: Га-лізія. — Волчизна.

— Помер А. Кендзьор. З Краков. Помер у 87-му році життя Анджей Кендзьор, б. началь-
ник меліоративного відділу в галицькому Кра-
кові, головно Самоврядного Віділу
господ. Віділу, б. голова Самоврядного
та б. міністр публичних робіт в уряді Вігоса.
Похований між марку найкращого фахівця в мелі-
оративних справах.

— Людність Лущька. Місто Лущьк 1-го січ.
ня і с. р. мало 41.680 мешканців. У тому було:
католиків 14,46, православних 6.774 осо-
би, єванг.-лугсбурського віроповідання 1.111,
мормонів 18.325, караїмського 63, інших ві-
сних 561 осіб.

— Споживачі крамниць будуть відчинені до 21-ої години ввечерю. Досі споживачі крамниць могли бути відчинені тільки до 7-ої години ввечерю. Та життя вимагає, щоб ці крамниці були довше присутні для публіки, головню для людей, що працюють довгий час. У тій цілі розглядають проєкт, щоб споживачі крамниць були відчинені до 21-ої години з тим застереженням, що клієнтів обслуговували виключно власники крамниць, без поміччя персоналу, так само, як і вночі із законодавством праці.

— Вкрали вагон яблук. Варшавську поліцію повідомлено, що із складу овочів Казимира Рогоза вкрадено 10.000 кг. яблук. Злодії та у Львові перевантажили мішки з яблуками на два вантажні самоходи і рушили в напрямі Варшави. Окремий повідомити поліцію, що крадіж організував підпільний діяч Іван Калинець.

— Знайшли жертву лавини. Із туристичного міксту на Заросляку під Ворохтою повідомляють, що 20. ц. м. відкопали з під снігу тіло Битова Савицького, урядовця дирекції державних сісів із Луцька, який погіб минулого тижня під сніговою лавиною. Над розкопанням лавини працювало 20 воїнів.

— Хто такий Марушечко? У зв'язку з арештантами бандита Марушечка деякі часописи принесли вістку, що він є неправесним сином одного польського аристократа. Всупереч цього, «ДК» довідується, що він неправесний син сільського робітника з Корінці, пов. Ярослав (померла в 1927 р.) та одного кубанського козака, що квартирував зі своїм полком у цьому селі підчас світової війни. Не маючи домової згоди, став уже молодим хлопцем волоцюгою, до мандрував по містах, а вкінці злодієм і бандитом.

— Трагедія совітського дипломата. Совітський уряд приказав своєму послові в Осло Якубовичеві, щоб негайно вернувся до Москви, підтвердивши його в шпигунстві та співпраці з Троцьким. Коли Якубович не спішився з поворотом, його засудили заочно на смерть, а пром того повідомили, що розстріляють його заох силів у Москві, якщо батько не послухає приказу. Наслідком такої загрози Якубович виїхав до Москви і знаходиться вже у Стокгольмі. Воліє сам згинуть, ніж допустити до застрілу синів.

— Хто торгує алкоголем? З наказу румунського міністерства скарбу монопольна влада підготувала статистику реставрацій, шинків і коршм та походження їх власників. Із статистики виходить, що в черновецькому повіті є 594 шинкивін алкоголю. По національності тридцять на румунів 87 шинків, на поляків і німців 35, на українців 34, а на жидів 447. В селі Чернішках є 50 шинкарів румунів, 22 поляків, 33 німців, 15 українців і 269 жидів. У малих містечках майже всі шинки в жидівських руках.

— Ізв'язлі мишей у Німеччині. Частина Німеччини, а саме між Баварією і Зальцбургом змістила величезна кількість дивних мишей а житим компром і з білою смужкою на череві. Ці миши перенесли повині а лісів. Люди не можуть собі а ними дати ради. Майже всі коти похидають від спожиття тих мишей. Думаєш, що морози їх знищать, але помилилися, бо розмішай мишей, які роблять величезні шкоди, не зменшилася. Зоологічний інститут вважає, що та порода мишей все жила а лісах Німеччини, але в дуже малій кількості.

— Португалька вмерла в часі „золотого весілля“. Сталося це в італійському місті Аоста, де жила 71-літній пенсіонер Мішле з 69-літньою дружиною Марією. Обидва приготувалися до „золотих весілля“, що мало відбутися дуже впродовж тижня. Жінка вилетіла перед тим рідким родючим

святю старий Мішле захворів на запалення легень і раптом у дні „золотого весілля“ помер. Незабаром занедужала також на серце його жінка і кілька годин пізніше теж померла. Численно запрошені гості замість бавитись на „золотому весіллі“, лишались на похорон подружжя пари.

— Загально відомі зела проти терпіння ле-
генів „чай Пульмана“, що злагіднюють кашель,
усувають флегму, можна дістати у всіх апіках
і дрогеріях. Оригінальна пачка коштує зол.
1 65. 1—3

Дня 9. січня ц. р. помер у своєму рідному селі Березниці Вижній, пов. Лісько, у віці 82 р. **Антін Старух**, бувший посол до галицького сейму з ліського повіту, довголітній член повітової ради і начальник громади. Похорон відбувся 12. січня на місцевій цвинтар. В. П. П.

ГОРОДОК.

Йордан у Городку. Йордан у Городку святують щорічно в особливі урочистий спосіб. Величаве водосвяття відбувається на великим городським ставі при участі всього українського громадянства та неспроглядних мас народу. У день Воговищення відправи у церкві св. Благовіщення співали Службу Богу в год 9. о. парох Е. Рододольський. На Службі Божій були присутні представники державної, військової і цивільної влади, всіх урядів та делегати управи міста і майже вся місцева українська інтелігенція, що репрезентувала культ-освітні товариства. Після Служби Божої уформувалася величавий професіональний похід на став. У поході взяли участь процесії всіх трьох городських церков — похід відчинили дзвоник під проводом голови м-ра Ст. Андрушиняна. В часі походу співав хор під дир. Б. Мельника. Похід перейшов Ринком та вул. Кофівною на став, де перед усталеним престолом відправили обряд урочистого посвячення води о. дек. Е. Рододольський в асистії о. О. Шаравенця, о. О. Кайта та о. В. Чопя. По водосвятті похід перейшов Ринком, задержуючись перед будівлями магістрату, Українбанку та староства, жуди вступав о. парох доклинаючи йорданського посвячення. Парад першою похід розпався.

СОНАЛЬ.

Заборона влаштовувати імпрези перешлі частин-
но збільшена. Дозволи на влаштовування імпрез з-
ставляє уже майже всі села, крім деяких, що мають
у старостів опінію неспокійних. До міськостей, де о-
бов'язує заборона, належить і Сокаль. Пікає тут ста-
новник референта п. Адамка, що нав'є селам, котрі
є на його, дис дозволи, коли їхні представники пі-
дуть особисто, а не вносити подань колективно через
свою філію. Чи але тут про пізбраання авторитету фі-
лії, чи що шось шше п. Адамкові, не знаємо В кожно-
му селі справа дуже пікава.

Що це значить? На сам Свят-Вечір прибуло до села Спасова несподівано десять поліційних агентів, чотирьох мушкетерів поліцесії, що в револьверах в руках почали переводити труси. Ціла та акція закінчилася нічим, крім тільки тим, що перервало українським селянам Святку Вечерю. Запитуємо з цього місця, що це мало значить?

Маланчик Вечір пройшов у Соколі з великим успіхом. З програми слід відмітити дует п. Горбаченського й п. Романа Килина (скрипка й фортепіано). Новий Рік привітав довгою патріотичною промовою о. Садука, що рівночасно прочитав доповідь перемиського владика влаштувати табір. До раннього ранку гомоніли звуки оркестру, відтворюючи новий рік.

Збірка „Дару Прометію“ пройшла в цілому повіті в помітним успіхом. Села соціалістичного повіту розуміють яскраву вагу Прометію і тому не жалували своїх шкільних патріотів на її книжковий дар.

Чим це закінчиться? Кожного, хто бачив, як молоді люди бігли по місті і адвралі каспандри, які оповідали про смерть бл. п. д-ра О. Мохняцького, огортав біль. Бо можна не погоджуватися в лавах Ідео-дьюїзму, можна її й поборювати, але щоб ненависть свою доводити аж до хуліганства, це вже стій, що вимагає негайної реакції всього громадянства. На місце братонавистки повинна вже раз прийти холодна за-стиснена. Несбавдених виступів маємо хіба досить!

СТАНИСЛАВІВ.

Ялинка „Супруги“. Мин. тижня уладили „Супруги“ для своїх членів з наближеною рідною Ялинкою в селі „Української Весни“. Серед товаришських лави, перенісаних світлами, переважно вібрали весело й погідно чад до рідної ночі.

Музей. Тихо, без галасу привітавав гурт людей до зложення в патому місті такої важкої стянни: як музей. Іншігором того діла є д-р Яр. Хмідовський, який а) своєї енергії та поспільності. Тому в вірні-мо, що при допомозі гурта людей віддається йому музей у Станіславів поставити на добрих основах і забав.

печати його розвій. Покину музеї приміщуються... в кабінеті д-ра Хмідзевського. Експонати з кожним днем зростають, тому все вкладає на те, що музей скоро розвинеться. Коли вийти під увагу, що під Станіславовим лежить Крилово, то заснували музей у Станіславові! виваляється пашою кончи'стю. Тим то я віримо, що громадянство підє валустрєй гуртові мініляторів а д-ром Хмідзевським на чолі. Згодом подамо ширший заїт а д'яльності музею, щоб громадянству представити докладно його стан.

Як Станіславів зустрів Новий Рік. Традиційно, як і щороку, все українське громадянство вистало Непити Рік. В саяхт „Української Бесіди“ та в саят „Союза“ відрасла численна громада, щоб попрощати старий рік і повітати новий. Тут і там відбулись ревії а вітальною програмою і цією того вілла забала до білого саяку.

Б. Л.

Шахові змагання за мистецтво українського студентства, влаштовані Т-ром У. С. Л. П. „Основа“ у Львові.

З причини відсутності фаворитів турнір закінчується саме тепер останніми 3 рушцями. Першенство рішенням партії Шевця-Романюшина. Першому з них вистає на здобуття першого місця релі, другий мусить виграти. Третій претендент на першуна т. Туринський мусить задовольнитись есенуально з місцем, бо віддав уже по 1.18 точці Шевчикова і Романюшина. Інші вимагали від попереднього, поданого перед сантами ставну табелі не довели до суттєвих змін, так що ставна табелі по Х. рушці є такий:

1. Шевчик	10	9½
2. Романюшин	9	8
3. Турянский	9	7
4. Монтук	9	6½
5. Зипинский	9	5½
6. Костенский	8	5½
7. Николлин	9	4
8. Мороз	9	3
9. Прийма	10	3
10. Каблук	10	3
11. Кордуба	8	2½
12. Мисак	10	2½
13. Маленский	10	2½
14. Типовичский	8	2

ТОВАРИСЬКИЙ ВЕЧІР КЛК, ЛЬВІВ.

Вадія Філіп КЛК. Львів, ідучи назустріч пропалним своїх членів і симпатиків, узгоджує в неділю 23. ч. м. в год. 8. веч. у салях клубу КЛК. при вул. Рутівського 22, III. товариський вечір для членів і запрошених гостей.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Метч України з Лехією в ганціці відбудеться в неділю 23. II м. на льодовику Погоні при вул. Шимонів-
ців в. в год. 7. веч. тільки в год. 12. вполудне.

Погонь — АЗС 5:0 в.о. Заподієний на четвер годині голи мети за м'ястечко А-класи не відбувся а вини АЗС-у, тому судити п. Залеський відкинув вока-лю для Погона.

Варшава — Рим 9:7. Італійська репрезентація відбула свій третій матч у Польщі і несподівано програвала Варшаві 9:7. Несподіванкою була програва мистця Європи Серго (Р) зі Собошом.

Перший жонглерський починається у Львові сьогодні 21. І триватиме до нашої 23. Усі стріли відбудуться у Спортивній Галі.

Іншагурація львівського футболу у лютому 6. лютого п. р. має відбутися з доручення ПФПН-у тренінг двох репрезентативних команд округи, як підготовка до подальших міжкомуністичних амальганів. Такі матчі відбудуться у всіх округах. Значить 6. лютого повинні мати у Львові іншагурацію футбольного сезону, ніщо інше! Ізгод на те погоршіться.

Націоналізація румунського спорту. Румунська преса заповідає націоналізації румунського спорту. В кожній футбольній дружині може виступати тільки трьох награвників. Цей удар ба не лиш по жидках, але й по австрійським та мадярським гракам.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛАТЕЛІСТ. Мюнхен. Рік XII.
Ч. 11.12. листопад — грудень 1997. Заг.ст. Д-р Іван К.
Турин: Земля роза на марках. — М. Секретар: Пошта
на Західній Україні. — А. Штотман: Спеціалізовані з
марковими каталогами. — Нові марки. — Дрібні листи
— Континіа бібліографія. Пресовий фонд „У. Ф.“ —
Ларові премії. — Оголошення.

НИВА. Часопис привітаний переконаним : суспіль-
ним співачам. Рік XXXIII. Ч. 1. Січень 1938. Вийде
Саватий Ювлей. — Роман Лісо: Слова Пресв. Во-
городні у наших богослужіннях. — о. Н. Павлович
Лісокуля на Св.вечір. — о. д-р Р. Коогельник: Про-
blems чуда. — Х: Я голосі пресв. — о. І. Н.: Па-
лізма. — Воєнна.

